

Saksdokumenter:

NKR:

Protokoll fra styremøte i Norges kristne råd 09.02.04 (*tidl. utsendt*)

LVF:

Rapport fra Meeting of the LWF Executive Committee v/Kristin Tórunn Tómasdóttir 21-23 February 2004 (*tidl. utsendt*)

Brev til gen.sekr. Ishmael Noko (*vedlagt*)

KV:

Rapport fra møte i Assembly Planning Committee, Kirkenes Verdensråd, 3.-7.02.04 v/Trond Bakkevig (*tidl. utsendt*)

CCME:

- Rapport fra 'Making resettlement work!' - en konsultasjon i regi av Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), 19. og 20. april 2004 i Brüssel v/Anne-Grete Larsen (*tidl. utsendt*)
- Rapport fra møte i Churches Commission for Migrants in Europe (CCME) sin arbeidsgruppe 'Monitoring European Legislation on Migration, Asylum and Anti-Discrimination', Brüssel, 21. april 2004 v/Anne-Grete Larsen (*tidl. utsendt*)

Leuenbergkirkefellesskapet – CPCE

Rapport fra møte i Eksekutivkomiteen for Leuenbergkirkefellesskapet – CPCE – Speyer, 23.-25.4.2004 v/Stephanie Dietrich (*vedlagt*)

Samarbeid i Norden:

- Rapport fra Nordisk sekretærmøte 5.-7. mars 2004 v/Vebjørn Horsfjord (*vedlagt*)
- Rapport fra siste Representantskapsmøte for Nordiska ekumeniske rådet 04.03.04 v/Ørnulf Steen (*vedlagt*)
- Protokoll fra Nordiska ekumeniske rådets representantskap 04.03.04 (*vedlagt*)

Annet:

Rapport fra besøk til det økumeniske senteret i Genève sammen med kirkestatsråden 7.-8. mai 2004 v/Olav Fykse Tveit (~~ettesendes~~) (*munlig*).

Oppfølging av saker i de økumeniske organisasjoner

Norges kristne råd (NKR)

Forslag til vedtak:

Referat fra styremøte 09.02.04 tas til orientering.

Det Lutherske Verdensforbund (LVF)

LVFs eksekutivkomité holdt sitt første møte 21. til 23. februar. Det er to nordiske medlemmer i komiteen, Kristin Tórunn Tómasdóttir (Island) og biskop Eero Huovinen (Finland). Det er vanlig at det utveksles rapporter mellom de nordiske medlemskirkene fra disse møtene, og den ene rapporten som vi har mottatt legges derfor fram for rådet. Vi har foreløpig ikke mottatt protokoll fra møtet.

Eksekutivkomiteen oppnevnte, på delegasjon fra LVFs råd, rådgivere til de forskjellige komiteene i rådet. Det ble ikke oppnevnt rådgiver fra Den norske kirke, noe som er overraskende både på bakgrunn av rådets sammensetning og den sterke norske kandidaten (Ulla Schmidt, nominert av MKR mars 2003). Etter uformell drøfting med LVFs generalsekretær sendte MKR brev til LVF i april med oppfordring til å finne rom for en norsk rådgiver på et senere tidspunkt. Brevet vedlegges.

Prosessen med å ansette generalsekretær for LVF er i gang. Nominasjonsfristen var 15. mai. Det blir orientert muntlig om valget på møtet med etterfølgende drøfting av Den norske kirkes posisjon. Valg av generalsekretær skjer på LVFs rådsmøte i september.

Forslag til vedtak:

Rapport fra Meeting of the LWF Executive Committee, 21-23 February 2004 tas til orientering.

Kirkenes Verdensråd (KV)

Forslag til vedtak:

Rapport fra møte i Assembly Planning Committee, Kirkenes Verdensråd, 3.-7.02.04 tas til orientering.

Commission for Migrants in Europe (CCME)

Forslag til vedtak:

1. Rapport fra 'Making resettlement work!' - en konsultasjon i regi av Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), 19. og 20. april 2004 i Brüssel tas til orientering.
2. Rapport fra møte i Churches Commission for Migrants in Europe (CCME) sin arbeidsgruppe 'Monitoring European Legislation on Migration, Asylum and Anti-Discrimination', Brüssel, 21. april 2004 tas til orientering.

Leuenbergkirkefellesskapet – CPCE

Forslag til vedtak:

Rapport fra møte i Eksekutivkomiteen for Leuenbergkirkefellesskapet – CPCE – Speyer, 23.-25.4.2004 tas til orientering.

Samarbeid i Norden:

Forslag til vedtak:

1. Rapport fra Nordisk sekretærmøte 5.-7. mars 2004 tas til orientering.
2. Rapport fra siste Representantskapsmøte for Nordiska ekumeniske rådet 04.03.04 tas til orientering.
3. Protokoll fra Nordiska ekumeniske rådets representantskap 04.03.04 tas til orientering.

Annet

Forslag til vedtak:

Rapport fra besøk til det økumeniske senteret i Genève sammen med kirkestatsråden 7.-8. mai 2004 tas til orientering.

Norges kristne råd

REFERAT Styremøte, 09.02.04

Til stede: Arnfinn Løyning, Ola Ireneus Breivega, Else-Britt Nilsen, Arne G. Ellingsen, Anne Karin Kristensen, Tor L. Rønneberg, Dag Nordbø (vara for Olav Skjevesland), Ørjan Lundquist, Sveinung Lorentsen, Odd Hjertås (vara for Knut Larsen), Ørnulf Steen, Knut Refsdal

Forfall: Sten Sørensen, Olav Skjevesland, Olav Fykse Tveit, Knut Larsen

Jan-Otto Eek, Liv Berit Carlsen, Hans Olav Høivik og Vebjørn Horsfjord deltok under sak 3.5.04. Gregorios Michaelopoulos, Angelika Kruse-Jensen og Vasiliki Gemou-Engesæth deltok under sak 3.6.04.

Det Norske Baptistsamfunn v/ Tor L. Rønneberg hadde ansvaret for morgenandakten og en kort selvpresentasjon i møtet.

REFERATSAKER

1.1.04	Protokoll fra styremøte 17.12.03	Oppfølging
Merknader	Protokollen er tidligere utsendt og godkjent via e-post. Arnfinn Løyning orienterte om kontakten med Gro Elin Vinnest. NKR anmoder nå trygdekontoret om å innkalle til Basismøte.	AL
Vedtak	Orienteringen tatt til etterretning.	
1.2.04	Protokoll fra felles AU-møte NKR/NFR 28.01.04	Oppfølging
Merknader	Protokollen fulgte innkallingen.	
Vedtak	Tatt til etterretning	
1.3.04	Kirkeledermøtet 2004 – Status for forberedelser	Oppfølging
Merknader	Ørnulf Steen orienterte. Tidspunkt: 24.05.04 kl 17.00/18.00. Det blir servert middag og direktør i UDI, Trygve Nordby, vil utfordre kirkene til ansvar for integrering av flyktninger og innvandrere. Biskopene i Den norske kirke er opptatt i møte i Lærenemnda.	
Vedtak	Orienteringen tatt til etterretning. Invitasjon sendes etter adresseliste fra de tidligere kirkeledermøter. Biskopene i Dnk anmodes om å la domprostene representere bispedømmene. Ørnulf Steen kontakter Bispemøtet i Den norske kirke med tanke på å klargjøre deltakelse og representasjon i kommende kirkeledermøter.	ØS

RAPPORTER

2.1.04	Årsrapport 2003 fra Tiår mot vold: Bygg freden!	Oppfølging
Merknader	Rapporten fulgte innkallingen.	
Vedtak	Rapporten sendes som melding til Rådsmøtet.	

SAKER TIL BEHANDLING

3.1.04	Regnskap 2003	Oppfølging
Merknader	Følgende regnskapsoversikter var utsendt via e-post på forhånd og ble presentert av Ørnulf Steen: <ul style="list-style-type: none"> • Norges kristne råd • Tiår mot vold: Bygg freden! • Ungdom og Taizé • Teologi og HIV/AIDS 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkelig Fredsplattform 	
Vedtak	<p>Regnskapene godkjent.</p> <p>Disponering av overskudd 2003 for Norges kristne råd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sette av til nødvendige investeringer i forbindelse med flytting. • Redusere overforbruket/underskuddet i Ungdom og Taizé gjennom å dekke husleie/drift med inntil kr 20.000 for 2004. • Felles tur for styret til Geneve. • Styrking av egenkapital. <p>Styret gir administrasjonen fullmakt til å utbetale ekstra godtgjørelse inntil kr 15.000 til prosjektleder for Ungdom og Taizé.</p>	<p>ØS</p> <p>ØS</p>

3.2.04	Budsjett 2004	Oppfølging
Merknader	Budsjettet forelå ikke.	
Vedtak	Styret gir generalsekretær, sammen med AU, i oppdrag å utarbeide forslag til budsjett for 2004. Forslaget sendes styrets medlemmer for godkjenning før utsending til rådsmøtedelegatene.	ØS

3.3.04	Godtgjøring til styreleders kirkesamfunn	Oppfølging
Merknader	<p>Følgende forslag forelå fra sekretariatet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det utbetales ikke godtgjørelse til det kirkesamfunn som har ledervervet eller andre verv i NKR. 2. Styreleders dokumenterte utgifter i forbindelse med oppdrag som styreleder dekkes av NKR. 	
Vedtak	Saken utsettes til neste møte.	

3.4.04	Rådsmøtet 2004	Oppfølging
Merknader	<p>Følgende saker til Rådsmøtet ble lagt fram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sakliste • Årsmelding 2003 • Basis og mål for arbeidet i NKR • Kandidater til Økumenikkprisen 	
Vedtak	<ul style="list-style-type: none"> • Forslag til sakliste godkjent • Kontingenten foreslås økt med 4% for 2005. • Årsmelding ble godkjent med følgende merknader: <ul style="list-style-type: none"> Studieturen til Brüssel og forholdet til Frikirkelig Studieforbund må komme med i årsmeldingen. Dessuten at de store innsparingene i lønnsmidler også skyldes ekstra innsats fra de ansatte. • Basis og mål for arbeidet i NKR ble godkjent med følgende merknader: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Basis og mål: Grunnlaget for økumenisk arbeid formuleres slik: "Vi er gitt en enhet i troen på Jesus Kristus. Denne enheten skapes ikke av mennesker, men er en gave fra Gud..."</i> - <i>Hovedsatsingsområder 2004: Lokalt økumenisk samarbeid, markering av 2005 i det økumeniske fellesskap, ungdom, kirkelig arbeid for fred, prosjektene fortsetter med unntak av Ungdom og Taizé som avsluttes sommer 2004, det foretas en evaluering av prosjektet, Sekretariatet utarbeider mer utførlig beskrivelse av satsingsområdene. Flexibilitet må ivaretas for å sikre rom for å fange opp utfordringer i løpet av året.</i> • Beslutning ble fattet om tildeling av Økumenikkprisen 2003. Sekretariatet forbereder utdelingen. Ola Ireneus Breivega lager utkast til begrunnelse 	<p>ØS</p> <p>ØS</p> <p>OIB</p> <p>ØS</p> <p>ØS</p> <p>ØS</p>

	Sekretariatet arbeider videre med Rådsmøtet på grunnlag av innspill fra styret.	
--	---	--

3.5.04	Lokalt økumenisk samarbeid	Oppfølging
Merknader	Programnotatet fra idégruppe om lokalt økumenisk samarbeid ble lagt fram av fire av gruppens medlemmer.	
Vedtak	<p>NKR må ha et blikk for lokalt økumenisk samarbeid fra det nasjonale plan. Det må tas hensyn til erfaringene som tilsier at lokalt økumenisk samarbeid ikke kan organiseres fra annet nivå enn der det skal skje.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ta kontakt med lokale kristne råd, predikantringer og lignende for å samle inn erfaringer og bygge bro mellom dem og for å ta initiativ til regionale inspirasjonssamlinger sammen med økumeniske råd og kirkelige symbolbærere fra de ulike kirkesamfunn. 2. Anmode om at lokalt økumenisk samarbeid settes på dagsorden i kirkesamfunnene og utfordre kirkelige "symbolbærere" (biskoper og andre profilerte ledere og mellomledere i kirkesamfunnene) til å profilere lokalt økumenisk samarbeid. 3. Aktivt å oppsøke menigheter i medlemskirkene med tilbud om ressurspersoner for samtaler om økumeniske erfaringer og ideer omkring lokalt økumenisk samarbeid. Oppfordre til tverrkirkelig samhandling der vi bringer inn det beste fra våre respektive kirker/menigheter både i forhold til oppgaver man ikke kan løse som enkelt menighet og for aktivt å dele hverandres ressurser. Som eksempel kan nevnes Kirkens Nødhjelps fasteaksjon som kaller på lokal samhandling. 4. Utfordre noen lokalmiljøer til å arbeide økumenisk med "Menighet i bevegelse". 5. Tilby undervisningsopplegg/forelesninger/kurselementer om lokalt økumenisk samarbeid for kirkelige utdanningsinstitusjoner. 6. Arbeide for at kirkelig arbeidsveiledning foregår i økumenisk fellesskap. 7. Anmode KIFO om å arbeide med forholdet mellom folkekirkeideologi og lokalt økumenisk samarbeid. <p>Sekretariatet arbeider videre med den praktiske tilrettelegging og prioritering</p>	

3.6.04	Nytt medlemssamfunn	Oppfølging
Merknader	<p>Det Gresk-Ortodokse Samfunn i Norge søker om medlemskap i Norges kristne råd. Det er gjennomført en høringsrunde blant medlemskirkene. Tilbakemeldingene har utelukkende vært positive til å oppta dette samfunnet som medlem i NKR.</p> <p>Styret hadde samtaler med representanter for Det Gresk-Ortodokse Samfunn i Norge, der utfyllende informasjon ble gitt.</p>	
Vedtak	Styret anbefaler Rådsmøtet å ønske Det Gresk-Ortodokse Samfunn i Norge velkommen som medlem i Norges kristne råd.	ØS

3.7.04	"Riv muren"-aksjonen	Oppfølging
Merknader	Informasjon om aksjonen fulgte innkallingen.	
Vedtak	Sekretariatet forbereder en uttalelse om saken til Rådsmøtet.	

3.8.04	Eventuelt	Oppfølging
Merknader	Arnfinn Løyning tok opp situasjonen rundt Det Norske Misjonsforbund, retningslinjer for homofile, Dagfinn Høybråten og den "behandlingen" denne saken har fått i media og blant politikere, og spurte om det var behov for Norges kristne råd å uttale seg i saken.	
Vedtak	Sekretariatet forbereder en uttalelse til Rådsmøtet der religionsfrihetsprinsippet understrekes med utgangspunkt i denne aktuelle saken.	

Oslo 10. februar 2004
 Arnfinn Løyning

Ørnulf Steen
 Knut Refsdal

Norges kristne råd

Referat **RÅDSMØTE**

Jeløy kurs- og konferansesenter, 18.-19. mars 2004

Rådsmøtet ble i år avholdt samordnet med årsmøtene i Norges Frikirkeråd (NFR) og Frikirkelig Studieforbund (FSF). Torsdag 18. mars ble årsmøtene i henholdsvis NFR og FSF avholdt før vi kl 16.00-18.30 hadde en fellessamling der temaet var "Hva mener vi med kristne verdier?" Innledninger ble holdt av Sr. Anne Bente Hadland O.P. og Prof. Jan Olav Henriksen før vi samtalte i grupper. Deretter var det festmiddag med utdeling av Økumenikkprisen 2004 til Det Norske Bibelselskap og gudstjeneste i Adventkirken. Fredag morgen ble innledet med en bibeltid ved Edin Løvås. Forhandlingene ble gjennomført i tidsrommet 10.00-15.00 på fredag.

Sak 1.	Konstituering	Oppfølging
Merknader	Ørnulf Steen foretok navneopprop (se vedlegg 1). <u>Stemmeberettigede:</u> Delegater: 36 <u>Ikke stemmeberettigede:</u> Styremedlemmer: 5 Observatører: 2 Gjester: 10 Stab: 6	
Vedtak	<u>Ordstyrere:</u> Anne Karin Kristensen, Terje Solberg. <u>Referenter:</u> Else-Britt Nilsen, Knut Refsdal. <u>Protokollunderskrivere:</u> Arne G. Ellingsen, Ingrid Vad Nilsen. <u>Redaksjonskomite:</u> Rønnaug A. Andresen, Vebjørn Horsfjord, Knut H. Jahr.	

Sak 2.	Lederens tale med generaldebatt	Oppfølging
Merknader	Arnfinn Løyning presenterte lederens tale (vedlegg 2). I generaldebatten ble følgende temaer berørt: <ul style="list-style-type: none"> • Lokalt økumenisk arbeid er viktig, og vi bør begynne med bønn. Bønneuken for kristen enhet bør prioriteres. • Nattverdforståelsen i kirkene er ulik. Verken Den ortodokse kirke eller Den katolske kirke kan praktisere åpen nattverd. • Det at unge forholder seg til dogmer og etiketter på en annen måte enn voksne, er sannsynligvis et protestantisk fenomen. • Kvinnenes Internasjonale Bønnedag er en viktig dag. Det Norske Bibelselskap har oversikt over alle steder denne dagen feires. Denne bør kunne være relevant for arbeidet med lokalt økumenisk arbeid. • Kirkeakademiene kan være en aktuell samarbeidspartner i Midtøsten-engasjementet. • Vi må være varsomme med språket vi bruker i forbindelse med den såkalte "homofilisaken". Styret oppfordres til å arbeide videre med dette. Vi har et særlig ansvar for å forstå de som kommer til andre standpunkt enn våre egne. • Norges kristne råds forhold til organisasjonene i Den norske kirke må det arbeides mer med før vi kan trekke konklusjoner om deres forhold til rådet. • Stabens innsats ble roset, samtidig som det ble stilt spørsmål ved om det går an å øke rådets inntekter. 	

	<ul style="list-style-type: none"> Lokalt økumenisk samarbeid fungerer best der hvor man har noe konkret å samarbeide om, for eksempel økumenisk gudstjeneste 2. pinsedag, prekestolbytte, fellesmøter. Det er naturlig å uttale seg om muren i Midtøsten. <p>Mot slutten av debatten fikk Arnfinn Løyning ordet for oppsummerende kommentarer.</p>	
Vedtak	Lederens tale tas til orientering.	
Sak 3.	Årsmelding 2003 fra styret	Oppfølging
Merknader	<p>Følgende saker ble kommentert:</p> <ul style="list-style-type: none"> Salmeprosjektet går sin gang, i en ny og enklere form. Det assosierte medlemskapet i Kirkenes Verdensråd. UDI har utfordret kirkene i Norge i forhold til integrering av flyktninger og innvandrere. 	
Vedtak	Årsmelding 2003 tas til orientering.	
Sak 4.	Årsregnskap 2003 fra styret	Oppfølging
Merknader		
Vedtak	Rådsmøtet godkjenner årsregnskap 2003 for Norges kristne råd.	
Sak 5.	Opptak av nytt medlemssamfunn	Oppfølging
Merknader	<p>Arnfinn Løyning presenterte saken. Det Greske Orthodoxe Samfunn i Norge har søkt om medlemskap i Norges kristne råd. Søknaden har vært ute til høring i medlemskirkene, styret har hatt samtaler med representanter fra Det Greske Orthodoxe Samfunn og styret har behandlet saken. Styret fattet i sitt møte 09.02.04 vedtak om å anbefale rådsmøtet om å ta opp Det Greske Orthodoxe Samfunn som medlem.</p>	
Vedtak	Rådsmøtet ønsker Det Greske Orthodoxe Samfunn i Norge velkommen som medlem i Norges kristne råd.	
Sak 6.	Grunnlag og mål for arbeidet i NKR	Oppfølging
Merknader	<p>Ørnulf Steen og Arnfinn Løyning presenterte følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Grunnlag og mål for arbeidet i NKR Hovedsatsinger 2004 Samarbeidet Norges kristne råd – Norges Frikirkerådet <p>Under hovedsatsinger 2004 ble EAPPI, Kirkelig Fredsplattform, Ungdom og økumenisk samarbeid og HIV/AIDS-arbeidet presentert nærmere.</p> <p>Punktet "Forberedelse av markering av unionsoppløsningen 2005" tas vekk som et hovedsatsingsområde.</p>	
Vedtak	<ol style="list-style-type: none"> Rådsmøtet vedtar styrets forslag til "Grunnlag og mål for arbeidet i NKR". Rådsmøtet gir sin tilslutning til styrets forslag til hovedsatsinger 2004. Rådsmøtet tar til etterretning det arbeidet som er gjort for å videreutvikle samarbeidet mellom NKR og NFR. Rådsmøtet ber styret sammen med NFRs styre å utrede den videre samordning av NKR og NFR med sikte på en sammenslåing og ber om at saken kommer opp på neste Rådsmøte. 	

Sak 7.	Budsjett 2004	Oppfølging
Merknader		
Vedtak	Rådsmøtet godkjenner budsjettforslaget for 2004.	

Sak 8.	Kontingent 2005	Oppfølging
Merknader		
Vedtak	<p>Kontingentsatsene for 2005 økes med 4 % i forhold til kontingentene for 2004. Kontingentene for 2005 blir som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den katolske kirke - kr. 52.000 • Den Evangelisk Lutherske Frikirke - kr. 39.000 • Det Norske Misjonsforbund - kr. 27.550 • Frelsesarmeen i Norge - kr. 27.550 • Metodistkirken i Norge - kr. 27.550 • Det Norske Baptistsamfunn - kr. 27.550 • Svenska Margarethaförsamlingen - kr. 13.800 • Den anglikanske kirke - kr. 3.450 • Hellige Nikolai ortodokse menighet - kr. 3.450 • Den serbisk-ortodokse menighet - kr. 3.450 • Evangelische Gemeinde in Norwegen - kr. 3.450 • Kirken i Dalen - kr. 3.450 • Karisma senter - kr. 3.450 • Oslo Kristne Senter - kr. 3.450 • Det Greske Orthodoxe Samfunn i Norge - kr. 3.450 • Den finlandska evangeliska lutherska menighet - kr. 1.100 • Vennesen samfunn Kvekerne - kr. 1.100 • Den norske kirke - kr. 244.800 • Kirkens Nødhjelp - kr. 16.400 • Bibelselskapet - kr. 16.400 <p>Totalt - kr. 522.400</p>	

Sak 9	Valg	Oppfølging
Merknader	<p>Valgkomitéens forslag ble presentert av Knut H. Jahr.</p> <p>Følgende kirkesamfunn oppnevnt følgende styremedlemmer:</p> <p><u>Den norske kirke:</u> Olav Skjevesland (gjenoppnevning) , Dag Nordbø (vara) (ny) Olav Fykse Tveit (gjenoppnevning), Vebjørn Horsfjord (vara) (ny)</p> <p><u>Den katolske kirke:</u> Else-Britt Nilsen (gjenoppnevning), Lars Erik Rikheim (vara) (gjenoppnevning)</p> <p><u>Det Norske Misjonsforbund:</u> Sveinung Lorentsen (gjenoppnevning), Kari Lorentzen (vara) (gjenoppnevning)</p>	
Vedtak	<p><u>Revisor:</u> Wilhelm Forland.</p> <p><u>Valgkomité:</u> Representanter fra Det Norske Misjonsforbund, Metodistkirken i Norge, Den katolske kirke.</p>	

Sak 10	Uttalelser og hilsener	Oppfølging
Merknader	<p>Det forelå to uttalelser til Rådsmøtet, "Riv muren!" og "Religionsfrihet". Disse ble presentert av Ørnulf Steen. På bakgrunn av en innledende debatt, foretok redaksjonskomiteen endringer i de opprinnelige forslagene. De endelige forslagene ble presentert av Vebjørn Horsfjord.</p> <p>Ørnulf Steen foreslo å sende hilsener til de sudanske kirkerådene.</p>	

Vedtak	1. Uttalelsene ble vedtatt (se vedlegg 3-4). Uttalelsen om religionsfrihet sendes ut som en felles resolusjon fra NFR og NKR. 2. Sekretariatet utarbeider hilsener til de sudanske kirkerådene.	
---------------	--	--

Sak 11	Eventuelt	Oppfølging
Merknader	Ingen saker under eventuelt.	
Vedtak		

Oslo 24. mars 2004

Else-Britt Nilsen

referenter

Knut Refsdal

Arne G. Ellingsen

protokollunderskrivere

Ingrid Vad Nilsen

Meeting of the LWF Executive Committee
21 to 23 February 2004

The following does not include official minutes of the meeting taken by General Secretariat staff but an account of the main topics discussed according to the meeting's agenda, to be shared with the Nordic council members and ecumenical secretaries.

Opening

The Executive committee of LWF met for the first time since the 10th Assembly, in Geneva, 21 to 23 February. LWF President, Bishop Mark S. Hanson who chaired the meeting, opened the meeting, introduced the agenda and welcomed the newly elected Executive Committee. Present were all 13 members of the Executive Committee, 11 members of LWF Staff as well as 4 translators/interpreters.

Briefing by the General Secretary

Oral up-date was given by the General Secretary on activities since the constituting meeting in 2003.

Update by the president and members of the executive committee on events in their regions

According to the tradition members of the Executive Committee were invited to share information on events on common interest and concern in their respective regions.

Report of the director for finance and administration

Mr Pauli Rantanen gave a general overview of the overall financial situation of the LWF including the A-budget (Geneva Coordination Budget) for 2003. He also submitted a revised 2004 A-budget, reflecting the estimated income and expenditures of this year, which the Executive Committee approved.

Appointments referred to the executive committee by the Council

At the Council meeting in Winnipeg the Executive Committee was requested to elect members of the LWF Project Committee as well as to appoint up to 23 advisors to the Council.

According to the Council minutes in Winnipeg (14.1.1 and 14.1.2) the Executive Committee was seriously to consider an additional advisor from Latin America and the Caribbean, and to elect an adviser representing the Baltic Lutheran Churches Abroad. The outgoing council also approved in Winnipeg a reduction in number for council advisers. Up for grabs for the Nordic region this time were only three seats of advisers and one for a Project Committee member. Those four seats went to each of the Nordic countries as follows (except Iceland):

The elected advisers to the Council: Mogen Mogensen, Denmark (Program committee for Mission and Development), Risto Saarinen, Finland (Program Committee for Theology and Studies) and Margareta Grape, Sweden (Program Committee for International Affairs and Human Rights).
Elected member of the Project Committee: Kjell Nordstokke, Norway.

No appointment to the Standing Committee was made by the Executive Committee since a recommendation to a vacant position (instead of the representative of Brot für die Welt) will be submitted later by the General Secretary.

Assembly follow-up

Preliminary documents prepared by the staff on the screening process of the Assembly Message Commitments and referrals from the Assembly to the Council, were submitted to the Executive Committee for discussion. Further report and proposal on the follow-up of the 10th LWF Assembly will be submitted to the Council in September for discussion and appropriate action. A joint working-group with members of the Cabinet as well as members from the Executive Committee will prepare such a proposal to be ready in September. The Executive Committee members in that committee met additionally during the meeting and will finalize their proposals before the next Council meeting. For the Nordic Region, Bishop Eero Huovinen takes part in this Assembly follow-up.

Ecumenical dialogues

Instead of Archbishop Kretschmar, Bishop Donald McCoid from the ELCA was appointed as member and the co-chairperson of the Lutheran-Orthodox Joint Commission.

Also the LWF Executive Committee approved mandates for two new dialogue commissions; an Anglican-Lutheran International Commission, and a Lutheran-Reformed Joint Commission. For both these commissions, the General Secretary was asked to request from the member churches names of possible members.

The meeting was presented with a statement developed by the World Methodist Council in consultation with LWF staff, the Strasbourg Institute and the PCPCU, on the Joint Declaration on the Doctrine of Justification. The Executive Committee welcomed the suggested procedure and approved to present the text of the statement to the LWF Council for appropriate action.

Various issues relating to the time-line of the study and response on the document on the Episcopal Ministry Within the Apostolicity of the Church from the member churches were discussed and received.

Meeting of the Council & next meeting

The Executive Committee was presented with the dates of the upcoming Council meeting in September 1 to 8 in Geneva. The Executive Committee will hold its next meeting on August 31, prior to the Council meeting in Geneva.

Project request from the Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus

The Executive Committee approved a supplementary request for USD 855,760.00 for the three-year project entitled: "Capacity Building and Coordination for the EECMY Social and Development Work". This action was necessary as the mandate of the former Project Committee that had agreed to act on this project by mail vote last year, expired before it was able to do so.

Other business:

The LWF Executive Committee called for peace and reconciliation in Israel-Palestine by issuing a statement against Separation Wall in the Occupied Palestinian Territory.

Board of Trustees

The Executive Committee also met during the meeting as the Board of Trustees. As such the committee listened to an updated report on the Jerusalem Tax Issue concerning Augusta Victoria Hospital in Jerusalem by Mr Robert Granke, director LWF World Service; appointed two board

members for LWF Foundation – Endowment Fund (actually the names of neither the African member nor the representative of the Central Eastern European region had been submitted); and appointed Employer’s Representatives to the LWF Staff Welfare Plan (Mr Peter Stoll, Dr Christian Puhr, Dr Claus Meier and Rev Rudolf Renfer).

Personnel Matters

Finally the Executive Committee met over the confidential agenda on personnel matters.

Kristín Þórunn Tómasdóttir
kristin.tomasdottir@kirkjan.is

Sak MKR 22104
(LWF)

CHURCH OF NORWAY
Church Council, Council on Ecumenical and International
Relations, Sami Church Council

General Secretary Ishmael Noko
The Lutheran World Federation LWF

P.O. Box 2100, CH-1211 Geneva 2
Switzerland

Date: 14.04.2004

Our ref.: 04/225-2 VLH

Your ref.:

Dear Dr. Noko,

As you are already aware, we received news from the latest meeting of the Executive Committee about the appointment of advisors to the LWF Council with surprise and some disappointment. Disappointment because we expected a balanced overall representation in the Council from the Nordic region to include an advisor from our church, surprise because we think our preferred candidate, Dr. Ulla Schmidt, would add valuable insights to the work of the Programme Committee for Theology and Studies.

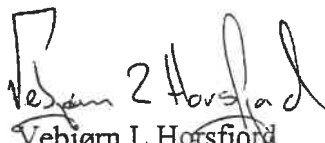
We fully respect the decision of the Executive Committee. However, we assure you that if the possibility arises, we would like to reiterate our offer of the competency of Dr. Schmidt to the work in the field of Theology and Studies. Her CV, which we submitted in June 2003, attests to her qualifications to contribute to the work. We should also point out the value of bringing in a female and – as advisors go – relatively young voice in the work of the DTS. As Dr. Schmidt is chair of our Commission for International Affairs, our church would also benefit from her greater involvement in the LWF.

We look forward to further contact on this issue.

Yours in Christ,

Olav Fykse Tveit
general secretary

Vebjørn L. Horsfjord
assistant general secretary
Direct line: +47 22 93 27 91

Rapport nr. 6/04

Rapport fra møte i "Assembly Planning Committee", Kirkenes Verdensråd 3-7.02.04

av Trond Bakkevig

Det andre møtet i Assembly Planning Committee (APC) fant sted i et kloster nær Torino i Italia.

Generalforsamlingene finner sted i Porto Alegre, Brasil, 14-23.2.06. Tema er "God, in Your Grace, Transform the World".

Klosteret var en utmerket omgivelse for dette arbeidet. Det heter Bose, og er et fellesskap som ble startet i 1968 av Enzo Bianchi. Han hentet inspirasjon fra mange steder, bl.a. Taize og Grandchamps ved Neuchatel i Sveits, to protestantiske klostre. Hans viktigste inspirasjon var likevel Det annet Vatikankonsil og konsilets åpning mot andre kirkesamfunn. Ut av dette vokste et økumenisk kloster hvor det finnes både kvinner og menn som alle lever med sølibatsløfte. Lokalt finnes det avtale og samforstand med den katolske biskop. Det var et godt sted å være!

Denne gangen møtes ikke bare APC, men også "Assembly Worship Planning Committee". De siste møttes for første gang. Det er ganske bemerkelsesverdig at "Worship" kom inn i navnet til tross for rapporten fra Spesialkommisjonen som handlet om forholdet mellom ortodokse og andre kirkesamfunn. Den hadde anbefalt at ordet "prayer" ble brukt! Alle var nå enige om ikke å gjøre noen forslag til endringer i navnet.

Til vårt møte lå det en del forslag fra staben – og noen vedtak i Sentralkomiteen. Det gjaldt program, setefordeling, budsjett osv. Blant annet forelå det et forslag om at man delvis parallelt med generalforsamlingen skulle ha et Ecumenical Social Forum med 2500 deltagere.

Følgende ble resultatet:

- Hver dag vil begynne med morgenbønn og avsluttes med aftbønn og middag. Etter morgenbønnen går delegater, rådgivere, økumeniske observatører og gjester i seksjonsarbeid og bibelstudiegrupper. De andre har et parallelt program. I lunsjpausen er det formiddagsbønn, tematiske verksteder for de som ønsker det og komitemøter. På ettermiddagen er det plenumssamlinger, og verksteder knyttet til KV's arbeid. Mot slutten blir dagsprogrammene noe endret for å kunne gjøre unna forretningssesjonene.
- Vi har lagt opp til fem tematiske plenumssesjoner. Den første har generalforsamlingens tema: "God, in Your Grace, Transform the World". Der vil vi ha to talere(en fra Latin-Amerika) og en kort diskusjon. De andre fire har følgende tematikk (konkret tema er ennå ikke bestemt): Økonomisk urettferdighet og kampen for rettferdighet (vi håper å få Brasils president Lula), Kirken – kirkens enhet (et dokument fra KV/F&O skal være utarbeidet til dette, men vi vil ha sesjonen litt løsrevet fra dette), "Decade to Overcome Violence"; og "Å være kirke i et flerreligiøst samfunn".
- Det vil være ti seksjoner som skal møtes i alt fem ganger. Vi regner med ca. hundre i hver seksjon. Disse skal deles opp i ti grupper som møtes som bibelstudiegrupper. Seksjonene har hvert sitt tema – alle knyttet til hvordan vi som kirke og kristne møter en del ulike problemstillinger – alt fra respekten for liv til å leve som Kristi etterfølgere. Bevisst har vi arbeidet med hvordan vi kan vri seksjonsarbeidet fra å være en diskusjon av temaer til å

bli et arbeid med hvordan vi som kirker og enkeltkristne møter utfordringene. Vi ønsker at generalforsamlingens arbeid skal avspeile hvordan vi til daglig lever som kirke.

- Det vil være 700 delegater til generalforsamlingen. 85% er fordelt, resten skal fordeles for å sikre de riktige balanser. Dette innebærer at Den norske kirke får to delegater. Begge kjønn bør være representert og det bør være en ungdom. Det kan være vi kan argumentere oss til en plass til om vi med det er med å sikrer en balanse.
- Det forelå et forslag om at delegasjonene selv skulle få oppnevne rådgivere. Det ble avvist under henvisning til at det bare er rike kirker som har råd til dette. Det vil imidlertid som tidligere være en god del rådgivere som blir oppnevnt på grunn av sin spesielle kompetanse.
- Blant de som kommer inn på de lukkede sesjoner vil være rådgivere, økumeniske observatører og spesielt inviterte gjester. Alle andre vil imidlertid kunne komme inn i møtene i plenumssalen.
- Forslaget om et "Ecumenical Social Forum" ble avvist – både på grunn av antallet og fordi det gir et misvisende signal. Vi skal ikke som kirker dublere annen aktivitet.
- Jeg har kjempet hardt for å få inn et eget ungdomsarrangement knyttet til generalforsamlingen. Det ble akseptert. Dette må det imidlertid jobbes mye med. Det skal også være en to dagers forberedelseskonferanse for ungdom.
- Programmet for de som ikke er generalforsamlingsdeltagere i strikte forstand vil være godt. Det vil bli egne arrangementer på morgenen. Ellers kan de følge det som ellers skjer. Det vil også være gode muligheter for samspill med delegater og rådgivere.

Alt i alt er jeg fornøyd med forberedelsesarbeidet så langt. Vi har unngått noen feilskjær, fått den inn på et spor som tydeligere understreker dens kirkelige karakter, satt noen skikkelig markører for å sikre at den preges av en kirkelig spiritualitet og åndelig liv, og ikke minst sikret et ungdomsarrangement. Men – intet kommer av seg selv. Det må arbeides videre med dette.

9.2.04

Rapport nr. 11/2004

Rapport fra 'Making resettlement work!' - en konsultasjon i regi av Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), 19. og 20. april 2004 i Brussel v/Anne-Grete Larsen

CCME innkalte til konsultasjonen som et resultat av at "resettlement" (på norsk: gjenbosetting) av flyktninger igjen er blitt et tema i EU. Gjenbosetting innebærer at folk som har flykta til et naboland og har fått flyktningestatus gjennom FNs høykommisær for flyktninger, flyttes videre til et annet land der de får bosette seg på permanent basis. Ofte vil det si ut av en flyktningeleir, og til et vestlig land. Disse flyktningene omtales ofte også som "kvoteflyktninger".

Gjenbosetting er en av tre varige løsninger for flyktninger som FNs høykommisær for flyktninger kommer i kontakt med. De to andre, og langt mer brukte løsningene, er repatriering og integrasjon i det landet flyktningene først har kommet til. Det er kun for flyktninger der dette ikke sees på som en mulig løsning at gjenbosetting vurderes. Grunner til at folk blir gjenbosatt er hovedsakelig at de har et beskyttelsesbehov som ikke kan ivaretas på lang sikt i det landet de først flykta til og at de heller ikke kan vende hjem. Mindre enn en prosent av verdens flyktninger er gjenbosettingsflyktninger.

Norge er et av få europeiske land som gjenbosetter flyktninger. De siste årene har det kommet i overkant av 1000 kvoteflyktninger til Norge (rundt 1500 i 2003), og det er forholdsvis mange (Sverige tar imot nærmere 2000 årlig, mens Finland og Nederland tar imot et par hundre kvoteflyktninger i året). De fleste andre EU-land tar imot få eller ingen kvoteflyktninger. USA, Kanada, Australia og New Zealand har imidlertid tatt imot mange kvoteflyktninger (i USA har tallet sunket dramatisk etter 11. september).

Fordi gjenbosetting av flyktninger er så uvanlig i EU i dag, la konsultasjonen stor vekt på å forklare innholdet i konseptet og på å dra opp ei grense mot hva gjenbosetting ikke bør handle om: det bør ikke erstatte asylinstituttet

Selv om gjenbosetting først og fremst skal handle om en god løsning på et beskyttelsesbehov, så spiller også andre forhold inn. Mye av dette handler om internasjonal politikk: hvilke grupper flyktninger ulike mottakerland er spesielt bekymra for, flyktningeansamlinger som virker som en brems på politiske løsninger i konfliktsituasjoner og en internasjonal solidaritet i forhold til å dele på flyktningebyrder. I situasjoner der naboland tar imot uhåndterlige mengder flyktninger, kan det være et insentiv for dem til å holde grensene åpne dersom de vet at ikke alle flyktningene vil forbli i deres eget land. Når det er sagt, er det viktig å beholde perspektivet: nærområdene tar imot og forblir vertskap for de aller fleste av verdens flyktninger. Dette på tross av at slike nærområder har langt mindre ressurser enn europeiske land og andre vestlige land.

Selv om gjenbosetting ble holdt fram som et viktig redskap for internasjonal beskyttelse, uttrykte både CCME og deltakerne på konsultasjonen bekymring for at kvoteflyktninger vil bli brukt politisk som en grunn til å blokkere asylinstituttet. Retten til å søke asyl, og til å få det, ble framholdt som grunnleggende: denne retten er nedfelt i FNs menneskerettighetserklæring og er et av grunnlagene for Flyktningekonvensjonen fra 1951. Det ble også uttrykt uro for at kvoteflyktninger vil bli ansett som bona fide flyktninger, men asylsøkere i enda større grad enn i dag betraktes med skepsis.

Dersom EU skal lansere et felles program for gjenbosetting vil FNs høykommissær for flyktninger måtte øke sine kapasitet til å overføre flyktninger. Det er en utfordring for EU-landene å styrke Høykommissæren til å gjøre det. De nord-amerikanske deltakerne på konsultasjonen oppfordra frivillige organisasjoner og kirker til å ta aktivt del i utvelgelsen og forberedelsen av kvoteflyktninger, slik det gjøres i USA. De europeiske deltakerne var avventende i forhold til en sånn rolle, men positivt innstilt til å kunne bidra til integrasjon i mottakerlandet. Det ble spesielt framhevet at det burde inkludere integrasjon inn i arbeidsmarkedet. Dette til tross for at europeiske land historisk sett har tatt imot spesielt sårbare grupper som ofte ikke kan forventes å inntre på arbeidsmarkedet. Det ble også særlig framhevet at informasjon og talsmannsvirksomhet er viktig overfor de europeiske befolkningene: mange vet lite om verdens flyktningsituasjon, at kun noen få flyktninger kommer til Europa og Nord-Amerika, og at de kommer som kvoteflyktninger etter å ha levd under ganske vanskelige forhold i det første landet de flykta til. Deltakerne til konsultasjonen framholdt også at alt informasjonsarbeid bør inneholde anti-rasistiske og anti-diskriminerende elementer.

For meg som jobber med mange andre temaer ved siden av flyktnings spørsmål var det veldig nyttig med en grundig innføring i noen særskilte flyktnings spørsmål. Det var også veldig nyttig – og hyggelig – å møte folk som jobber i andre europeiske land og lære om situasjonen der. Alt i alt satte jeg stor pris på å kunne reise til Brussel for MKR.

Rapport nr. 12/04

Rapport fra møte i Churches Commission for Migrants in Europe (CCME) sin arbeidsgruppe 'Monitoring European Legislation on Migration, Asylum and Anti-Discrimination', Brussel, 21. april 2004
v/Anne-Grete Larsen

Arbeidsgruppa som skal følge med på utviklingen av lovgivning på migrasjonsfeltet i Europa, ble oppretta i fjor, med Margot Iglund Skarpeteig som norsk deltaker. Arbeidsgruppa møttes imidlertid ikke i fjor så april møtet i Brussel var det første møtet.

Anne-Grete Larsen har tatt over som norsk deltaker i arbeidsgruppa på bakgrunn av arbeidsfordelingen i MKR sitt sekretariat dette året.

Mandatet for arbeidsgruppa er å støtte generalsekretæren i CCME i hennes lobbyvirksomhet, og å være en ressursgruppe for eksekutivkomiteen til CCME. Dette gjelder særlig som høringsinstans i forhold til uttalelser CCME og det kristne organisasjonsnettverket i Brussel ønsker å komme med. I tillegg forventes det at medlemmene av arbeidsgruppa følger med på utviklingen i eget hjemland på utlendingsfeltet.

Fordi arbeidsgruppa er ny ble det lagt mye vekt på en gjennomgang av arbeidsfeltet til gruppa. Migrasjonspolitikken er et nytt arbeidsfelt på EU-nivå og en gjennomgang av hva som har skjedd siden Tampere-møtet der migrasjon for første gang ble et EU-tema og hva som forventes å komme med 'Tampere II' var hovedsaker.

Temaene inkluderer:

Asyl
Irregulær migrasjon
'Detention'
Gjenbosetting
Anti-rasisme og anti-diskriminering
Integrasjon
En felles returpolitikk for EU-land

Temaene ble fordelt på gruppas medlemmer, og jeg fikk i oppgave å koordinere gruppas innsats i forhold til gjenbosetting.

Arbeidsgruppa er CCMEs eneste og den har en god blanding deltakere: spesialister på migrasjons- og flyktnings spørsmål, førstelinjearbeidere på samme felt og oss som jobber med migrasjons- og flyktnings spørsmål på kirkepolitisk nivå. Det var også flere deltakere fra Storbritannia som hovedsakelig jobber med anti-diskriminering for landets svarte befolkning inkludert innvandrere og flyktninger.

Det planlegges et møte til i november i år, og ett i første halvdel av 2005. Arbeidsgruppas mandat varer fram til CCMEs generalforsamling i annen halvdel av 2005.

Det var nyttig å bli bedre kjent med CCME og problemstillingene på europeisk nivå, samt å få en bedre forståelse av de svært ulike tilstandene i EU-land med hensyn til utlendings spørsmål.

Møte i Eksekutivkomiteen for Leuenbergkirkefellesskapet – CPCE –
Speyer 23.-25.4.2004

Rapport ved Stephanie Dietrich/ Mellomkirkelig råd

Bakgrunn

Olav Fykse Tveit er vararepresentant i eksekutivkomiteen for CPCE (Communion of Protestant Churches in Europe, CPCE, eller GEKE på tysk- tidligere: Leuenberg kirkefellesskap). Siden han ikke kunne delta på møtet, dro undertegnede på vegne av Den norske kirke til dette møtet i Speyer, Tyskland. Møtet var lagt samtidig som jubileet for protestasjonen i Speyer 1529 (Riksdagen i Speyer), der selve begrepet "protestantismen" oppstod, og som for mange står som et av de sentrale historiske begivenheter for protestantismens tilblivelse og identitet, i forsvar mot "en katolsk overmakt".

I så måte var det nær sammenheng mellom kirkefellesskapets søken etter sin identitet i Europa, og den historiske rammen rundt dette møtet.

I denne rapporten setter jeg fokus på noen av sakene som ble drøftet og er av interesse for Mellomkirkelig råds arbeid. Når det gjelder møtet i sin helhet henviser jeg til den offisielle protokollen som kommer senere, fra sekretariatet i Berlin, og til vedleggene/pressemeldingene.

1. Dialogen mellom GEKE og EBF, baptistene i Europa.

Den norske kirke har vært representert i denne dialogen gjennom biskop Ernst Baasland. Både Teologisk Næmnd og Mellomkirkelig råd har tidligere blitt orientert om dette arbeidet, og vært spent på utviklingen i denne saken. Fra norsk side ble det blant annet stilt spørsmålsteget ved om man fra protestantisk side var villig til å gå for langt i denne dialogen når det gjelder dåpssynet, og hvilke følger en kongregasjonalistisk ekklesiologi har for forpliktende kirkelige avtaler.

På møtet i Speyer orienterte Prof. Friedrich om utviklingen i dialogen:

EBF var offisielt positiv til teksten, men det er fortsatt overlatt til enkeltmenighetene om de vil akseptere innholdet. Dette var et problem som ble tematisert under hele dialoggrunden. Samtidig understreket Friedrich at den kongregasjonalistiske ekklesiologien til baptistene ble nyansert under dialogen, og at *kirkens universalitet ble vektlagt på begge sider*. Utgangspunkt for kapitlet om ekklesiologi ligger i det norske dokumentet om samtalen mellom Dnk og baptistene i Norge. ("En Herre, en tro, en kirke – en lengsel mot en dåp", Rapport fra de bilaterale læresamtaler mellom Den norske kirke og Det Norske Baptistsamfunn 1984-1989).

I denne dialoggrunden nådde man ikke frem til en overenskomst som impliserer anerkjennelse av barnedåp fra baptistisk side, men man kom frem til en villighet til bekreftelse av dåpen i baptistiske menigheter. *Akseptasjon* blir et viktig begrep i stedet for *anerkjennelse*.

Fremskrittet i det dokumentet som er forelagt ligger med andre ord i at baptistiske menigheter oppfordres til å vurdere hvorvidt barnedåp slik den er praktisert i protestantiske kirker kan aksepteres som gyldig dåp, og bekreftes som sådan – uten at man krever gjendåp ved overgang til en baptistisk menighet.

Dialogresultatet gir ikke grunnlag for et kirkefellesskap på linje med det som oppnås gjennom undertegningen av Leuenbergkonkordien, det vil si alter- og prekestolfellesskap.

Friedrich fra sekretariatet i Berlin understreket at den svake sammenhengen mellom teoretisk refleksjon og praksis ble et problem for dialogresultatet. Praksisen bør være uttrykk for resultatet av en teologisk refleksjon. Mens man langt på vei fant frem til en stor grad av samstemthet når det gjelder synet på dåpen, var det vanskelig å komme frem til konkrete forpliktende utsagn for kirkenes dåpspraksis.

Et interessant memento for Den norske kirke og alle kirkene innenfor CPCE er at denne dialogen også kan være en utfordring til oss å *reflektere over hele bredden i dåpssynet innenfor vår egen kirke og hele fellesskapet*.

Denne dialoggrunden anses nå som avsluttet, og dokumentet bør danne grunnlag for videre samtale. Fra eksekutivkomiteens side ble det understreket at samtalene *lokalt* må ta utgangspunkt i dette dokumentet og videreføre dialogen, med andre ord, at den offisielle dialoggrunden i CPCEs regi nå er avsluttet i denne omgang.

Eksekutivkomiteen var usikker på hvilken status dokumentet skal ha, og drøftet om det var et *mulig* skritt mot dypere fellesskap, eller et *viktig* skritt. Resultatet ble at man anser dialogen som et viktig skritt mot et dypere fellesskap, men et dypere fellesskap innebærer ikke fullt fellesskap på linje med det fellesskapet som er oppnådd innenfor CPCE gjennom undertegningen av Leuenberg konkordien.

Teksten skal nå gå til kirkene til intern diskusjon, ikke til resepsjon, og dessuten danne grunnlag for regionale samtaler.

I så måte kan dette dokumentet også være et viktig innspill til vår egen hjemlige samtale med kirker som har et annet dåpssyn. Teksten følger som vedlegg til denne protokollen.

CPCEs forhold til andre kirkefamilier

På eksekutivkomiteens møte ble forholdet til andre kirkefamilier og CPCEs dialoger med de ortodokse og anglikanske kirkene et viktig tema.

Forholdet til ortodokse kirkene

Det planlegges for øyeblikket et nytt møte med de ortodokse kirkene, der kirkeforståelsen skal tematiseres igjen.

Det ble understreket at det blir oppfattet som et vanskelig moment for samtalene at de ortodokse ikke har noe enhetlig syn på ekklesiologien og at deres fremstilling blir enkeltpersoners fremstilling. Samtidig som det fra ortodoks side ofte er vanskelig å få tak i deres ekklesiologi, er et av deres hovedargumenter mot de protestantiske kirker at disse ikke har en ekklesiologi, i ortodoks forstand. Dette oppleves som et dårlig grunnlag for samtalene. Når det gjelder det forestående møtet, ønsker man at dialogen skal ha et praktisk mål. Siden mange ortodokse kirker i Europa fortsatt praktiserer gjendåp, kan målet være anerkjennelsen av hverandres dåp.

Forholdet til de anglikanske kirker

CPCE skal ha et møte med de anglikanske kirkene i Frankrike i oktober.

Også i forhold til de anglikanske kirkene ble det oppfattet som et problem at det, i følge sekretariatet i Berlin, finnes et "fravær av forpliktende teologi" hos anglikanerne som kan danne grunnlag for samtalen med dem.

Hüffmeier kom med tydelig kritikk av Porvoo-fellesskapet og vektla hvilke problemer som finnes innenfor Porvoo-fellesskapet, slik som synet på bispeembetet og underkjennelse av ordinasjon forrettet ved kvinnelige biskoper.

Når det gjelder deltakelsen av LVF på denne konsultasjonen, ønsket man ikke å invitere LVF direkte, men man ønsker at Professor Biermele fra Strasbourg deltar og relasjonen til LVF

synliggjøres på denne måten. I denne sammenhengen ble det henvist til at LVF nå igjen var i ferd med å etablere sin egen internasjonale dialogrunde med anglikanerne.

Det er tydelig at det finnes en viss aversjon mot anglikansk ekklesiologi hos mange av CPCEs medlemskirker, og man ser på Den norske kirkes forhold til begge kirkefamilier med argusøyne. Også i denne sammenhengen ble det understreket hvilken stor betydning Den norske kirke, som er både medlem i CPCE og er en Porvoo-kirke, har som *brobygger*.

Mitt hovedinntrykk fra samtalene rundt forholdet til andre kirkefamilier er at det også i fremtiden vil være en stor oppgave å understreke at samarbeidet mellom protestantiske kirker i Europa først og fremst må være arbeidet *for*, og ikke *mot* noe.

En konsolidering av "protestantismen i Europa" og en styrkning av "den protestantiske stemmen" er ikke et mål i seg selv, men et middel for å styrke kirkene i deres arbeid for enhet og rettferdighet, lokalt, europeisk og globalt.

Jeg prøvde å understreke dette gjentatte ganger på dette møtet i Speyer, som et anliggende som Den norske kirke allerede i deres signaturforklaring til Leuenbergkonkordien på Kirkemøtet i 1999 fremhevet som et hovedpoeng.

Generalforsamling i Budapest

Neste generalforsamling blir 12.-18.9.2006 i Budapest på det teologiske seminaret.

Temaet skal sikte mot kirkenes rolle i det nye Europa, og behovet for kritisk teologisk refleksjon om det som skjer i det nye Europa.

Det ble vektlagt at det både vil være nødvendig å differensiere når det gjelder forståelsen av Europa, unngå å identifisere Europa med EU og å ha i bakhodet at Europa er en del av verden (globaliseringen). Temaforslaget på det nåværende tidspunkt er "*Features of protestantism in the new Europe.*"

I denne sammenhengen ble det også påpekt at kostnadene må legges om på alle kirkene.

Forslaget er at alle kirkene er bedt om å betale dobbel årsavgift i generalforsamlingsåret.

Dette bør legges inn i budsjettene allerede nå.

De kirkene som ikke kan det, blir allikevel bedt om å vurdere hvorvidt de kan øke bidragene sine.

Ane Hjerild fra Den danske folkekirken foreslo at det lages en fast nøkkel når det gjelder betalingen, både når det gjelder medlemsavgift og ekstraavgifter i forbindelse med generalforsamlingene.

Uttalelser fra undergrupper- Sydøsteuropagruppens Europauttalelse

Sydøsteuropagruppen hadde sitt møte samtidig, og kom med en uttalelse om

Europautvidelsen 1.mai 2004 (se vedlegg, pressemeldingen). I denne sammenhengen ble det tematisert, hvorvidt undergrupper kan komme med uttalelser på vegne av CPCE, og om eksekutivkomiteen burde komme med sin egen uttalelse om saken i denne aktuelle situasjonen.

Det interessante med denne diskusjonen var etter min mening at den synliggjorde eksekutivkomiteens leting etter egen funksjon og identitet. Kan den svare på vegne av alle medlemskirker? Hvor stor rolle har den for kirkefelleskapets utvikling, hva hører hjemme i generalforsamlingen, hvilke avgjørelser hører hjemme i eksekutivkomiteen?

Dette spørsmålet vil måtte bli fulgt opp for å unngå misforståelser og maktovergrep.

Terminologien i forhold til studiene og graden av forpliktelse

Et interessant emne på dette møtet var samtalen rundt tekstenes forpliktende karakter- et tema som var viktig når Den norske kirke skulle vurdere sitt medlemskap.

Elisabeth Parmentier presenterte et dokument, der hun forslår en differensiering mellom tekstene, og deres forpliktende karakter. Konkordien har en særstilling fremfor alle andre dokumenter som grunnlagsdokumentet for fellesskapet. Ekklesiologitekstene er av forpliktende karakter, mer enn studiene eller dialogtekstene.

Fra reformert side ble det gitt uttrykk for ønske om hjelp til strukturering i en ustrukturert kirkestruktur.(!) Kirkene understreket at de trengte teologiske tekster og studier om ekklesiologiske emner som hjelp til å finne kirkestrukturer som fungerer i en reformert kontekst.

Tekstene skal kunne brukes internt i kirkene og eksternt.

Tekstene som fullforsamlingen vedtar har en annen status enn andre tekster.

Det grunnleggende spørsmålet i denne sammenhengen er hvordan "lære produseres i protestantismen". Medlemskirkene i CPCE har svært varierende bekjennesskrifter, og flere av medlemskirkene har ikke "bekjennesskrifter" i luthersk forstand. Allikevel ønsker man tekster som gir uttrykk for det dogmatiske grunnlaget for kirkens liv.

Et interessant moment i denne samtalen var at det ofte er *resepsjonen som signaliserer om tekstene er gode.* Tekster som er gode og i samsvar med kirkenes liv og lære, vil også oppleves som tekster med forpliktende karakter. Akutte situasjoner kan oppstå, og danne bakgrunn for behovet for nye læresamtaler. Nye kontekster og betingelser for kirkene krever nye læresamtaler. Det må skilles mellom "Verbindlichkeit", og det som er rettslig forpliktende.

Tekstene innenfor CPCE er ikke rettslig forpliktende, men krever kirkenes "Zueigenmachung"- at kirkene gjør dem til sine egne, forpliktende tekster.

Kirkene kan ikke påtvinges tekstene utenfra.

Fra medlemskirkene:

Fra den lutherske kirken i Polen ble det rapportert at det nå er fattet vedtak som fører til at kvinner er utelukket fra prestetjenesten og at kirkemedlemmene ikke skal ha lov til å motta nattverd fra kvinnelige prester. Dette fører til store problemer for mange kirkemedlemmer. Eksekutivkomiteen diskuterte hvordan man, som kirkefellesskap og CPCE, skulle møte den polske kirkens nye offisielle posisjon.

Vedtaket i eksekutivkomiteen var i samsvar med ønsket fra den polske representanten, et pastoralt besøk hos kirken i Polen der man forsøker å drøfte problematikken mellom kirkeledere/ "brødre".

I samband med denne saken ble det synlig at CPCE også kan ha en konkret, pastoral funksjon i forhold til utviklingen i medlemskirker som oppleves som bekymringsverdig, og kan prøve å bidra og støtte hverandre i vanskelige situasjoner gjennom *gjensidig konsultasjon og veiledning.*

For meg ble det under behandlingen av denne saken veldig synlig at man ønsker å forstå seg som søsterkirker som hjelper hverandre, og ikke bare som et "papirfellesskap" som ikke har konkrete konsekvenser for det kirkelige liv. Dette ble også synlig når man vektla sterkt behovet for at medlemskirker, bispedømmer og menigheter skulle opprette vennskaps- og utvekslingsavtaler.

Avtalen mellom EKD og Sverige/Finland

Under møtet i Speyer ble avtalen mellom den finske og den svenske lutherske folkekirken og EKD forelagt, som innebærer alter- og prekestolfellesskap mellom disse kirkene. Det interessante med denne avtalen er, at den kun refererer til Porvoo- og Meissenavtalen, men

ikke nevner Leuenbergkonkordien og CPCE. Dette er i samsvar med disse nordiske kirkenes holdning til Leuenbergkonkordien og CPCE, men det ble påpekt at en slik kontrakt ikke skulle kunne inngås fra EKDs side uten en klar referanse til Leuenberg. EKD-representanten på sin side understreket at EKD forstod denne avtalen som et tegn på at Sverige og Finland var på vei inn i CPCE, hvilket, ut fra det som er sagt fra svensk og finsk side, er urealistisk. Avtalen skapte en del debatt under eksekutivkomiteens møte, og det ble gitt uttrykk for stor misnøye over at denne avtalen er kommet i stand i en slik form.

Jeg understreket at det fra norsk og dansk side i utgangspunkt var å anse som et positivt skritt at den svenske og finske kirken kunne ha fullt alter- og prekestolfelleskap med alle kirkene innenfor EKD, også de unerte og reformerte kirker, men at det samtidig ikke var å tolke som et tegn på at disse kirkene er på vei inn i CPCE, heller tvert imot.

Det som kan kritiseres er at EKD ville løse de praktiske problemene i forhold til disse kirkene uten å nevne Leuenbergkonkordien.

Diskusjonen i eksekutivkomiteen synliggjorde behovet for samtale mellom CPCE/EKD og disse nordiske kirkene.

Europaspørsmål

EKDs representant i Brussel, Sabine von Zanthier, orienterte om kirkenes arbeid mot EU-parlamentet. Hun understreket at kirkene har en svært viktig funksjon i Brussel, at det finnes viktige informasjonskanaler mellom EU og kirkene og at parlamentet i stor grad anerkjenner kirkenes rådgivende funksjon som en nødvendighet. Kirkene bidrar gjennom høringer, i punktuelle konsultasjoner, og ikke minst når kirkene har gjennomarbeidede grunnlagsdokumenter som kan brukes når spesielle saker skal drøftes. Som et eksempel ble Leuenbergstudiedokumentet om forholdet til Israel nevnt, som fikk en viktig funksjon i behandlingen av en sak i EU-parlamentet. Derfor er det viktig at kirkene prøver å ligge i forkant av debattene og avgjørelsesprosessene, og at det satses på grundige, gjennomarbeidede studiedokumenter med en viss tyngde.

Samtalen om grunnlovens §51 og kirkenes rolle i Brussel synliggjorde at det som i mange år har vært Leuenbergkirkefelleskapets hovedarbeidsfelt, studiearbeidet, har en svært viktig funksjon i dagens Europa og kirkenes arbeid i forhold til Brussel, og bør videreføres og fordypes.

Studieprosjektet "Gestalt und Gestaltung"- Refleksjon om kirkefelleskapets og protestantismens identitet

Eksekutivkomiteen drøftet kirkefelleskapets selvforståelse og utviklingen videre for å styrke "den protestantiske stemmen i Europa" i lys av et utkast til studien om "Gestalt und Gestaltung".

Dokumentet i sin nåværende form gikk veldig langt i å snakke om CPCE som én kirke, og Leuenbergkonkordien som den beste modellen for kirkelig enhet. Undertegnede prøvde også i denne sammenhengen å understreke at Den norske kirke ikke ønsker dannelsen av en protestantisk synode som en motpol til andre kirkelige sammenslutninger og profileringen av "protestantismen" som et mål i seg selv.

Det er tydelig at synet på dette punktet er svært delt mellom medlemskirkene, og at minoritetskirkene i Øst- og Syd-Europa nok i langt større grad ønsker en slik synodedannelse, med bakgrunn i sin egen kirkelige kontekst.

Det er viktig å ha disse små kirkenes krevende hverdag i mente, samtidig som det også i fortsettelsen vil være viktig å skille mellom et kirkefelleskaps "ekkesiale kvaliteter" (Hüffmeier) og kirkefelleskapet som én kirke.

Samtalen rundt dette temaet synliggjorde nok også at det er flere krefter innenfor CPCE som ønsker mer makt i Europa og i forhold til andre kirkelige organisasjoner og sammenslutninger.

Avsluttende kommentar:

Jeg ønsker å fremheve noen punkter, som Den norske kirkes sentrale organer bør ha i mente når det gjelder CPCE:

1. Kirkefellesskapet er i ferd med å konsolidere seg mer tydelig som et fellesskap som ønsker å bidra til at *kirkene i Europa kommer nærmere hverandre, både i liv og lære.*
2. På denne måten står fellesskapet sterkere enn det har gjort tidligere.
Det vil også i fortsettelsen være behov for en tydelig markering fra Den norske kirkes side at en protestantisk synodedannelse i Europa ikke er ønskelig.
3. Kirkene i Europa har rykket nærmere hverandre. EU-utvidelsen, fra 15 til 25 medlemsland, har stor betydning i denne sammenheng, likeså kirkenes påvirkning av beslutningsprosessene i EU-parlamentet i Brussel. Det er viktig å stadig minne seg selv på at veldig mange spørsmål innenfor økumenikk i Europa må løses i samarbeid med andre europeiske kirker, og at grensene i gammel forstand knapt eksisterer lenger, samtidig forskjeller av økonomisk og kulturell art blir enda mer synliggjort. Kirkene har en sentral posisjon i denne prosessen, og det er viktig at Den norske kirke kan delta i beslutningsprosessene uavhengig av spørsmålet om EU-medlemskap. På mange måter kan man kanskje nettopp gjennom slike kirkelige fellesskap som CPCE være med i beslutningsprosessene som ellers er lukket for land som står utenfor EU.
4. Læresamtalenes betydning og nødvendighet ble etter min mening understreket på dette møtet – både i forhold til EU-parlamentets arbeid, kirkenes forhold seg imellom og internt i våre egne kirker. Her ligger en av CPCEs virkelige sterke sider, som bør synliggjøres og gis enda mer anerkjennelse.
5. For meg ble dette et viktig møte, fordi jeg i enda større grad enn før så at Den norske kirke har en sentral brobyggerfunksjon mellom kirkene i Europa, gjennom sin plassering som nordisk luthersk folkekirke, Porvoo-kirke og medlem i CPCE. Det blir satt pris på at vi er med – og vår stemme blir hørt.

Takk for at jeg fikk reise.

Stephanie Dietrich
14.5.2004

The Beginning of the Christian Life and the Nature of the Church

Results of the Dialogue between the CPCE and the EBF

Part I: Gospel

1. We affirm the statement on the Gospel in the Leuenberg Agreement as the mutually accepted understanding of the Gospel:

“The Gospel is the message of Jesus Christ, the salvation of the world, in fulfilment of the promise given to the people of the Old Covenant.

a) The true understanding of the Gospel was expressed by the fathers of the Reformation in the doctrine of justification.

b) In this message Jesus Christ is acknowledged as the One in whom God became human and bound himself to humankind; as the crucified and risen One who took God’s judgement upon himself and, in doing so, demonstrated God’s love to sinners; and as the coming One who as Judge and Saviour leads the world to its consummation.

c) Through his Word, God by his Holy Spirit calls all humankind to repent and believe, and assures the believing sinner of his righteousness in Jesus Christ. Whoever put their trust in the Gospel are justified in God’s sight for the sake of Jesus Christ and set free from the accusation of the law. In daily repentance and renewal they live within the fellowship in praise of God and service to others, in the assurance that God will bring his kingdom in all its fullness. In this way God creates new life and plants in the midst of the world the seed of a new humanity.

d) This message sets Christians free for responsible service in the world and makes them ready to suffer in this service. They know that God’s will, as demand and succour, embraces the whole world. They stand up for temporal justice and peace between individuals and nations. To do this they have to join with others in seeking rational and appropriate criteria and play their part in applying these criteria. They do so in the confidence that God sustains the world and as those who are accountable to him.

(e) In this understanding of the Gospel we take our stand on the basis of the ancient creeds of the Church and reaffirm the common conviction of the Reformation confessions that the unique mediation of Jesus Christ in salvation is the heart of the Scriptures and that the message of justification as the message of God’s free grace is the measure of all the Church’s preaching. (Chapt. II. The Common Understanding of the Gospel Art. 7-12 of the Agreement between Reformation Churches in Europe (Leuenberg Agreement))

2. The Gospel, as proclaimed in the Scriptures of the Old and New Testaments and attested by the Church, is God's unique invitation to participate in his love revealed by Jesus Christ through the Holy Spirit. The Gospel of Jesus Christ brings God's love to power, leading us from sin to faith in joyful repentance and obedience towards the will of God. The content of the Gospel can be described as God's activity saving men and women by grace through faith (Eph 2:5; Rom 10:9), justifying them unconditionally (Rom 3:21-24), accepting them into fellowship with Himself (Luke 14 21-23; 15: 22-24), sanctifying them by forgiving their sins (Hebr 9:13-14; 10:14), and renewing them according to the image of Christ (Col 3:10; 2 Cor 3:18) to walk in the newness of life (Rom 6:4).

3. In obedience to the will of God and in order to fulfil the mandate of Jesus Christ the Church is committed to proclaim the Gospel by

- (a) Sharing the Word of God, especially the message of the justification and sanctification of the "sinner" (Rom 4:5; 5:6; 1 Cor 1:30).
- (b) Baptizing in the name of the Father, the Son and the Holy Spirit (Matthew 28:19)
- (c) Celebrating the Lord's Supper (1 Cor 11:23-26)
- (d) Practising discipleship and living in unity (John 17:20-23).

Part II: Christian Faith and Baptism

In the event of a person's baptism, the Christian church celebrates God's unbreakable promise to meet us as godless human beings, to overcome our godlessness and to have communion with us in time and eternity. In baptism there is thus a coming together of the love of God and the human response of faith. Baptism unites the person baptized with the baptizing community and with all Christians, so that they exist as one church of Jesus Christ. As a 'bond of unity' among Christians, baptism points to Jesus Christ as the foundation of this unity, which is stronger and more supportive than all the divisions within the body of Christians. For this reason, the churches recognize every baptism that has been carried out in accordance with the gospel and they rejoice over every person who is baptized.

1. Faith emerges from the proclamation of the Gospel and is enabled by the Holy Spirit (Rom 10:14-17; Gal 3:1-5). Therefore faith is not the product of a foregoing human decision but trust in the God who meets us as godless human beings; in this way faith shows itself in the willing life of discipleship, or obedience (Rom 1:5). Here we acknowledge the existing understanding which has already been achieved in recent rounds of talks between Baptists and other Protestant Churches. Coming back to the results of the Baptist World Alliance and the Lutheran World Federation Conversations from 1990 (Chapt. II, Art. 1: The State of the Question) we reaffirm the following:

[Our Churches] have basically the same understanding of faith and discipleship. Our discussions showed that inherited reservations and fears on either side do not affect the substance of the issues, but rather signal dangers of one-sided emphases arising as the traditions have developed.

We both regard faith as the appropriate answer to God's gracious invitation. It is both a life-renewing event and a lifelong process. It is total and confident commitment to God, practised in discipleship.'

Baptists may need to pay more regard to faith as a gift of God. Other Protestants may need to remember that the divine gift of faith necessarily calls for human response and enables a transformed life. Faith will always simultaneously appear as a gracious gift of God and as an act of the individual believer.

2. The gift of the triune God, received in faith, is God's participation in the life of people whom he has created and affirmed, and God's granting of a share in his own life. Through such participation, God's love is made a reality to be experienced. This reality is God's 'Yes' which has become an event in Jesus Christ. (2 Cor 1:19-20). By faith in Jesus Christ, sinners experience the creative and reconciling love of the triune God, and say their own 'yes' to it, in such a way that they know themselves to be part of the history of that love: those who have faith know that nothing can separate them from the love of God which is in Jesus Christ our Lord (Rom. 8:38-39). In baptism into the name of the triune God, the Christian church celebrates the victory of the love of God over human godlessness and over all the powers of evil which have been given entrance into life by our unbelief, our lack of love and our loss of hope for this world. Death is swallowed up in Victory ... but thanks be to God who gives us the victory through Jesus Christ our Lord (1 Cor 15:54ff). Baptism is therefore also a place where human beings can say a 'yes' of faith to the God who has already said yes to them in the victory of love.

3. In baptism the triune God attests to those being baptized that, through the Gospel, they have gained a part in the history of Jesus Christ, in his earthly life, in his death and in his resurrection. The person being baptized is sealed by God into the truth of the Gospel, in which Christians believe (2 Cor. 1:21-22; Eph. 1:13-14). Baptism is thus the sign and central event of initiation, or the beginning of the Christian life, but it is not the whole of the beginning. Initiation is not complete unless baptism is accompanied by repentance and initial Christian nurture, until the point is reached where a person can make his or her own grateful response of 'yes' to God, is commissioned for service in the world, and shares in the Lord's Supper for the first time. Through this whole process of initiation, whose focus is baptism, the Christian disciple comes to belong irrevocably to Jesus Christ and to the freedom of the children of God achieved through the death and resurrection of Christ. Baptized into the death of Jesus Christ (Rom 6:3), the 'old humanity' which has fallen victim to sin is 'crucified and buried with Christ', and thus 'has become free from sin' (Rom. 6:6-7). In this freedom, liberated from the sinful past and its consequences, a future is opened up to the one baptized, for a life with God (Rom. 6:1-2) and for life in the community of believers as a member of the body of Christ. This process of initiation may take a short time or an extended period. Through it a person is received into the church, which rejoices over the fact that a person is granted new life with God, and that he or she will live together with God in the community of believers here and now, and remain together with them eternally.

4. Since God, who loves created beings, is committed once for all in baptism to sinners by justifying grace, and because those baptized commit themselves irrevocably to the grace of God, baptism cannot be repeated. The unique event of baptism has such a fundamental meaning for the life of the baptized, that we can describe the Christian life as a continuous 'return to baptism', which can come to liturgical expression in special 'celebrations of the remembrance of baptism'.

5. In baptism the church celebrates God's grace, through which the sinner is justified and born again to a new life in the freedom of faith and in caring love. For the person being baptized, baptism thus marks a fundamental change of life: the lack of relationships which destroys life, and which is caused by human beings themselves, is replaced by an abundance of relationships in a life with God and with all creation. With baptism, the one baptized personally takes responsibility for a life which is rich in relationships in the fellowship of believers, and which corresponds to God's own richness of relationship: a life of trust in God, of love for God and for fellow human beings, lived in the hope of the fulfilment of all the works of God. The whole church also has a responsibility to those baptized, to enable them to live as Christian disciples.

6. The church proclaims and baptizes by the commission of Jesus Christ who is raised from the dead (Mt 28:18-20), and in doing so the church participates in the authority of the crucified one who is raised to God the Father. Christ submitted himself to be baptized at the beginning of his mission of proclaiming the Kingdom of God, and thereby showed his solidarity with sinners. While John the Baptist baptized 'with water for repentance', the baptism which is performed in the authority of Jesus Christ happens not only with water, but 'with the Holy Spirit and with fire' (Mt 3:11). When the Word of the Gospel which justifies sinners is joined with the symbolic act of

baptism with water, this symbolic act becomes a 'sacrament' which portrays death to the old life for those baptized, followed by a rising to new life which is cleansed from sin, and through this act God makes these realities happen. In this sense the Christian confessions echo the assertion of Augustine: 'when the word is added to the elements, then there is sacrament'.

7. Baptism witnesses to, and mediates, the loving self-communication of God, which has happened in the history of Jesus Christ, which is proclaimed in the word of preaching, and which is promised to every person. It does this with the intention that those baptized should know themselves to be joined together irrevocably as the fellowship of believers. In this way, baptism is a bond of unity that marks the Christian life, and that joins all those baptized to the one church of Jesus Christ. Together with other marks of unity mentioned in Eph. 4:3-8, baptism is of fundamental ecumenical significance. It commits the divided church to an agreement that reflects the unity of the body of Christ.

The unity is based on the redemptive suffering and dying of Christ, in which all Christians share. This suffering and dying is illustrated in the Gospel of Mark by the image of a baptism with which Christ himself was baptized (Mark 10:38-39), being immersed into human life and death. This 'baptism' was unique in that Christ alone achieved our salvation through it. The baptism of Christians, however, in the New Testament is to be understood as sharing in this act; we die and are buried with Christ 'so that as Christ was raised from the dead ... we too might walk in newness of life' (Rom 6:3-4). This already-existing unity challenges the churches to move beyond their divisions and to explore ways in which their different forms of baptism in water might be understood to relate to the one 'baptism' of Christ in his life, death and resurrection.

8. The union of the person being baptized with the one church of Jesus Christ, effected through baptism, means concretely a membership in the baptizing congregation, or in the confessing church to which this congregation belongs. Nevertheless, no new baptism is required when someone enters a different congregation or Christian denomination, since baptism is unrepeatable (see paragraph 3). The point at issue can only be the validity of the baptism that someone has already received.

9. In baptism, those being baptized make their assent to the confession of the Church (Rom 10:9-10) and ask with the congregation baptizing them for the Spirit of God and for a clear conscience (1 Pet 3:21). Those who baptize infants believe that they are making room for a confession of faith no less than those who baptize confessing disciples. Those who baptize infants stress the responsibility of the congregation, the parents and the godparents for growth in the Christian life which is opened to the one being baptized. If Christian initiation is understood as a process in which baptism is only one moment, then some Baptists will be able to recognize infant baptism as a valid part of that process, as long as it is followed later by a faith which is owned personally by the person baptized. Many Baptists, however, will want to recognize the *initiation* of other Christians into Christ and the church, regardless of the form of baptism. Without recognizing infant baptism, they will affirm that Christians baptized only as infants have been incorporated into the body of Christ, when they discern in their lives the one Spirit, one body, one hope, and one faith which God grants (Eph 4:3-8).

10. The Spirit of God, who communicates himself in the preaching of the Gospel and therefore also through baptism, unites the one being baptized with Jesus Christ and deepens this union. In baptism, the congregation realizes together with the person being baptized that in this world we have no abiding city, but that we seek one that is to come (Hebr 13:14). In this way, baptism is the 'sacrament of departure' for the pilgrim people of God, bringing into a focus the opening stage of the journey of Christian life which is initiation. Alongside this appears the eucharist as 'the sacrament of provision on the way'. As the sacrament of departure, baptism grounds the mission of Christians in the world, and therefore it is also the foundation of the general priesthood of all believers, according to which every believer is authorized and obligated to declare forgiveness of sins to confessing people in the name of God. This priesthood also means that the Spirit bestows spiritual gifts (*charismata*) on each person who has been baptized, equipping them for service in the church and the world. When the person baptized is a confessing disciple, the very event of baptism can be the moment of receiving gifts and being commissioned to serve.

11. All baptisms are recognized by our churches which, following the command of Jesus Christ (Mt 28:19), are performed in accordance with the Gospel. A baptism which is carried out in accordance with the Gospel will include at least baptizing in the name of the Father and the Son and the Holy Spirit, with the symbolic action of effusion with water or immersion in water. We declare that the churches in both our traditions are being challenged to examine further what it means to baptize in accordance with the Gospel, and especially what this implies for the place of human faith within the event of baptism. Regardless of our present disagreements over water-baptism, the recognition that all Christians are immersed into the life, death and resurrection of Jesus Christ is, however, a powerful expression of the unity of the church already given in Christ.

Part III: The Church

1. The Church is the work of God

The Christian church is the work of the triune God. God has created the church in the world so that people may come to faith in Jesus Christ and so that they may be kept in this faith by the Holy Spirit.

In the biblical witness to the first Christian Pentecost it becomes clear how the circle of disciples become a Christian congregation characterized by the proclamation of the Word, holy acts and community life. This happens through the work of the Holy Spirit. New members are received into the Church through baptism.

Jesus Christ is the foundation and the fullness of the Church (1 Cor 3:11; Eph 1:22-23; 4:15-16). For this reason the New Testament calls the Church the „Body of Christ“ (1 Cor 12:12-27). Thus Jesus Christ is the measure for the entire being and mission of the Church. Stating this we express that the Church is nothing by herself but a creation of the Word of God.

In the Church faith obtains its social shape. Both Acts and the Epistles show how the New Testament Church, over time, developed its structures and organisational forms in the richness of their diversity. The church is universal and becomes visible in the local community. Wherever Christians gather „in his name“, the Body of Christ is manifested in fullness in the world (Matthew 18:20).

2. The Church is the community of saints

The life of the church expresses a richness of relationships in the fellowship of believers, which participates in God's own richness of relationship. In the New Testament Christians are called "saints" (Acts 9:13, 32; Rom 1:7; 1 Cor 1:2).

Hence, the apostolic confession of faith calls the church the "community of saints". This does not mean that the church and the Christians are holy in themselves, but only because they place their trust in Jesus Christ and are thereby sanctified. The Christian church, the congregation, is a community of persons who believe in Jesus Christ (e.g. Acts 5:14; 1 Cor 1:21; Eph 1:1). Therefore the church is both local and universal. The one, holy, universal and apostolic Church is realized where people celebrate God's love in worship, receiving the Gospel of Jesus Christ in faith, gathering around his Word, practicing baptism, sharing the Lord's Supper and by doing so confessing their faith before God and the world.

Both the Community of Protestant Churches in Europe and the European Baptist Federation stress the priesthood of all believers. However, since the church is the body of Christ where the individual members are equal but have different tasks, it is the gift of some members of the church to exercise public proclamation, the administration of the sacraments, diaconal activities, teaching and other ministries as their particular responsibility (1 Cor 12:27-30).

These particular ministries are not contradictory to the concept of the priesthood of all believers. It is Christ who calls some individuals to these ministries. A church as a whole recognizes those individuals who are so called and suitable for these ministries.

Thus the church also has the task to guide and supervise the individuals called. This responsibility of supervision and guidance may be entrusted to specific officers of the church.

3. The unity of the Church

Since the Church is the Body of Christ, the unity of the Church is provided by him. Her unity is basically not the consequence or the product of human activity, efforts or struggle but depends on Christ's call to gather in his name. The given unity of the one Church of Christ may be clouded by sin, evil and struggle for truth, but it cannot be erased. Unity therefore does not have to be provided but has to be *discovered*. Church-unity means not uniformity, but the discovery that another Christian community is proclaiming, celebrating and serving the same Gospel of Jesus Christ in its own tongue, piety, culture and tradition (Acts 2). Therefore the unity of the Church is realized in a reconciled diversity.

For the CPCE churches, unity is given as 'church fellowship' when the proclamation of the Word and the administration of the sacraments according to the Gospel are mutually recognized. In this case church fellowship must be declared and the communities understand one another as true expressions of the One Church of Jesus Christ.

For Baptists, being in the body of Christ and not baptism is the basis of unity. This recognizes the evidence of the work of the Spirit in other believers, in terms of the gifts and fruits of the Spirit.

Despite differences of interpretation we recognize the presence of the true church of Jesus Christ in one another. As Christians of different traditions we are able to share in Holy Communion and to acknowledge the ministry of those who are ordained presbyter (pastor) in each other's churches.

4. The Church is the eschatological people of God

The church is a visible as well as an invisible entity. Therefore it is to be understood as the eschatological people of God whose true extent and fulfilled unity will be revealed at the time of the appearing of Christ (*parousia*). This implies that churches should not condemn each other but ought to strive after being the church as an image of Christ. That also implies that the organisational structure of the church – be it episcopal, congregational or synodal – should not play a decisive role, if the churches want to fulfil jointly their calling to be the church of Jesus Christ.

Part IV: Summary and questions

1. We have found an agreement in the most important themes of Christian doctrine, especially in the understanding of God's act of salvation in Christ and of gospel, faith and church.
2. This agreement in the understanding of the Gospel should strongly encourage us to strive for the closest possible community in witness and service. Therefore we call upon all Christians of congregations and member churches in our respective communities to work together in every responsible way to fulfil our missionary calling.
3. Despite this large measure of agreement and mutual recognition an important barrier to the full realization of church fellowship remains. Concerning the question of a proper administration of baptism, there remain differences which could not be fully overcome by those approaches set out in Part 2.
4. The CPCE churches can recognize that the Baptist practice only to baptize believers who are asking for baptism and who have made a confession before baptism, is a proper practice of baptism according to the gospel. But the churches of the CPCE also claim for themselves that the baptism of infants of Christian parents is a possibility which is in accord with the Gospel. When the baptism of believers is performed in Baptist communities of those who have already been baptized as infants, the CPCE churches perceive this as a denial of the validity of this sacrament. For this reason they must reject this practice, which in their view constitutes an inadmissible re-baptism, as an administration of the sacrament which is not according to the Gospel.
5. Baptist Churches feel obliged by their understanding of the biblical testimony only to practise the baptism of believing disciples as being according to the Gospel. Many Baptist Churches cannot accept infant baptisms which have been performed in other churches as valid baptisms. This is especially the case when an infant baptism has not been followed by a Christian upbringing. Therefore they do not understand those baptisms as re-baptisms when they baptize those who have been baptized as infants.
6. As long as such a difference persists we must face the fact that we have a difference in the administration of the sacrament of baptism which hinders church fellowship (as defined by the Leuenberg Agreement). However we believe that there are ways to come to a closer common life. One way is to continue and to develop the existing practise of mutual Eucharistic hospitality. Other ways are set out in the subsequent paragraphs.
7. We must recognize that in recent decades there have been developments on both sides, which have led to convergences in the practice of baptism. In some Lutheran, Reformed, United and Methodist churches in Europe the baptism of infants is not seen as being the rule any longer; but rather the baptism of infants and that of adults can both be perceived as appropriate. In several Baptist congregations an 'open membership' is practised, in which churches accept those who have been baptized as infants and confirmed in other Christian churches.

8. We recognize that the churches of the CPCE and the EBF are each striving, in their baptismal practice, to work out an obedience before the Word of God and to exercise true Christian discipleship. The acknowledgement of each other's integrity self-evidently also includes the question of ordained ministers. For as long as we do not have a full recognition of ministry in a doctrinal sense, we nevertheless encourage the ensuring, the enabling and the widening of a reciprocal acceptance of ministry in practical and pastoral ways at local, national or trans-national levels.

9. We ask the Lutheran and United churches of the CPCE, to clarify the meaning of the condemnations of the 'Anabaptists' contained in the Lutheran confessions. In this regard we thankfully accept the results of the Baptist-Lutheran dialogue on the world level, recognising that the condemnations do not apply to Baptists today, with the exception of the one expressed in CA 9¹. In this regard we ought to take note of the fact that the major reproach of the Reformers against the Anabaptists, that their understanding of baptism made it into a human work (cf. the condemnation in CA 5²), can in no way be applicable to the Baptists.

10. In the light of what we have discussed together as reflected in Part II we ask whether it might be possible for us to place different forms of baptism at different places within a commonly understood process of Christian initiation. We recognize that further theological work has to be done on this issue.

11. Since the single hindrance to 'church fellowship' lies in the problem of so called 're-baptism', we ask a question of Baptist congregations in Europe: Would it be possible for them to avoid any appearance of re-baptism when believers come from a CPCE church which practises infant baptism? One way forward might be the following. While most Baptists would certainly consider infant Baptism as inappropriate, they might not explicitly question its validity, and in these cases might make a confession of faith alone the requirement for reception into a Baptist congregation, thus completing the path of Christian initiation.

12. We also ask a question of the churches of the CPCE: Can they adhere closely to the desire expressed in the Leuenberg document *On the Doctrine and Practice of Baptism*, that churches which practise infant baptism continue to 'accompany the baptized on their journeys of faith through prayer, pastoral care and instruction'? In this way they will avoid any appearance of baptising infants where it seems unlikely that a Christian upbringing will follow.

13. As a result of the very positive talks between us we encourage the member bodies of CPCE and EBF to actively pursue further possibilities of a closer relationship between us, including areas of co-operation which will enable us to respond to the many contemporary challenges facing the churches in Europe.

¹ „They condemn the Anabaptists, who reject the baptism of children, and say that children are saved without Baptism.”

² „They condemn the Anabaptists and others who think that the Holy Ghost comes to men without the external Word, through their own preparations and works.”

Pressemitteilung

aus der Exekutivausschusssitzung, 23.–25. April 2004 in Speyer

1. Erweiterung Europas begrüßt
2. Kirchen werden in Zukunft nicht schlechter gestellt
3. Wichtiger Schritt auf dem Weg zu vertiefter Gemeinschaft
4. Vorbereitungen zur 6. Vollversammlung beginnen

Zur „Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa“ (GEKE) haben sich 103 protestantische Kirchen in Europa (und in Südamerika) zusammen geschlossen. Lutherische, reformierte, unierte, methodistische und hussitische Kirchen gewähren einander durch ihre Zustimmung zur Leuenberger Konkordie von 1973 Kanzel- und Abendmahlsgemeinschaft. Die fünf protestantischen Kirchen in Südamerika, die zur GEKE gehören, haben sich aus früheren Einwandererkirchen entwickelt. Zwischen den Vollversammlungen führt der 13 Personen umfassende Exekutivausschuss die Geschäfte.

Geschäftsführende Präsidentin ist die Professorin für Praktische Theologie, Dr. Elisabeth Parmentier (Straßburg). Ihre Stellvertreter sind der Präsident des Schweizerischen Evangelischen Kirchenbundes, Pfr. Thomas Wipf (Bern), sowie der Direktor des Seminars für Reformierte Theologie an der Universität in Münster, Prof. Dr. Michael Beintker. Dem Exekutivausschuss gehören ferner an: Direktor Pfr. Dr. Peter Bukowski (Wuppertal), Moderator des Reformierten Bundes, Oberkirchenrätin Doris Damke (Bielefeld), Präsident Dr. Friedrich Hauschildt (Hannover), Leiter des Lutherischen Kirchenamtes der Vereinigten Evangelisch-Lutherischen Kirche Deutschlands (VELKD), Bischof Dr. Mihály Márkus (Táta/Ungarn), Oberkirchenrat Dr. Michael Bünker (Wien), Konsistorialrat Piotr Gaš (Szczecin/Polen), Prof. Dr. Willy Willems (Brüssel), Generalsekretärin Ane Hjerrild (Kopenhagen), Pfarrerin Fleur Houston (Oxford) und Rev. Canon Harvey Richardson (Kent). Stellvertreter sind der Bischof der Evangelischen Kirche von Kurhessen-Waldeck, Dr. Martin Hein (Kassel), Prof. Dr. Heinrich Holze (Rostock), Oberkirchenrätin Antje Heider-Rottwilm (Hannover), Oberkirchenrätin Cordelia Kopsch (Darmstadt), Dekan Deszö Zoltán Adorjani (Bukarest), Pfr. Winfrid Pfannkuche (Prali/Italien), Erzbischof Jaan Kiivit (Tallinn/Estland), Generalsekretär Dr. Bas Plaisier (Utrecht), Generalsekretär Dr. Olav Fykse Tveit (As/Norwegen), Pfr. Dr. Gottfried Locher (Bern), Pfarrer Dr. François Clavairoly (Paris), Prof. Dr. John Cecil McCullough (Belfast) sowie der Bischof der Evangelisch-methodistischen Kirche in Deutschland, Dr. Walter Klaiber (Frankfurt am Main).

Leiter des Sekretariats der GEKE ist der Präsident der Kirchenkanzlei der Union Evangelischer Kirchen (UEK), Dr. Dr. h. c. Wilhelm Hüffmeier (Berlin). Die Anschrift lautet: Sekretariat der Leuenberger Kirchengemeinschaft, Jebensstr. 3, D-10623 Berlin, Tel.: 030/310 01 317, Telefax: 030/310 01 200, E-Mail: office@leuenberg.net, Internet: www.leuenberg.net. Für die Pressearbeit ist zuständig Oberkirchenrat Udo Hahn (Hannover), Lutherisches Kirchenamt der VELKD, Tel.: 0511/62 61 226, Fax: 0511/62 61 511, Mobil: 0177/82 61 226, E-Mail: hahn@velkd.de

Erweiterung Europas begrüßt

Plädoyer für eine Entwicklung nach den Prinzipien von Freiheit und Solidarität, Frieden und Gerechtigkeit

Speyer/Berlin/Hannover – Der Exekutivausschuss der Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa (GEKE) – Leuenberger Kirchengemeinschaft, der vom 23. bis 25. April in Speyer zu Beratungen zusammentrat, begrüßt eine Erklärung seiner Süd-Ost-Europagruppe zur Erweiterung der Europäischen Union zum 1. Mai 2004. Die GEKE umfasst Mitgliedskirchen in allen Regionen Europas, auch über den Kreis der erweiterten EU hinaus.

Die Erklärung im Wortlaut:

„Am 23. April 2004 haben sich in Speyer Vertreterinnen und Vertreter europäischer evangelischer Kirchen (aus Frankreich, Italien, Polen, Rumänien, Russland, der Slowakei, Tschechien, Ungarn, Österreich, Schottland und Deutschland) zu einer theologischen Konsultation getroffen. Dabei haben sie folgende Erklärung verfasst:

Wir begrüßen die Erweiterung der Europäischen Union (EU) um 10 weitere Mitgliedsstaaten. Trotz mancher Sorgen verbinden sich mit der Erweiterung vielfältige Hoffnungen auf verstärkte Integration Europas. Die Grenzen in Europa, die über Jahrhunderte hinweg Völker, Nationen und Staaten, Ost und West getrennt haben, die immer wieder zu Kriegen und Konflikten geführt haben und manchmal heute noch schmerzen wie kaum verheilte Wunden, sollen durch die Erweiterung überwunden werden. Die EU ist von ihrem Ursprung her ein Projekt der Aussöhnung und ist den grundlegenden Werten der europäischen Gesellschaft verpflichtet. Diese Perspektiven sollen nicht nur innerhalb der erweiterten EU, sondern über deren neue Grenzen hinaus im gesamten Europa und weltweit fruchtbar gemacht werden.

Auch hoffen wir, dass das erweiterte Europa verstärkt zu einem Europa der Bürgerinnen und Bürger wird, getragen von ihrer Zustimmung und ihrem Engagement und mit ihrer Beteiligung. Deswegen kommt der Europawahl am 10. bis 13. Juni 2004 eine große Bedeutung zu. Wir erhoffen uns eine große Wahlbeteiligung zur weiteren Demokratisierung Europas und zur intensiveren Partizipation der Menschen am politischen Integrationsprozess.

Die neue EU steht vor einer Fülle großer Aufgaben. Wir erwarten, dass aufbauend auf die „Charta der Grundrechte der EU“ besonders darauf geachtet wird: die Rechte des Einzelnen wie der Minderheiten zu schützen; in den Fragen von Migration oder Biopolitik die Maßstäbe des Menschlichen zu wahren; die Wirtschaft in den Dienst der Weiterentwicklung des Sozialen zu stellen und die gemeinsame Sicherheits- und Außenpolitik als aktiven Friedensdienst, vorrangig mit nicht-militärischen Optionen der Konfliktbewältigung zu gestalten. Gegen die Gefahr der Vereinheitlichung und Zentralisierung ist es notwendig, das Prinzip der Subsidiarität zu wahren und das „Europa der Regionen“ zu fördern. Das soll auch dazu verhelfen, die in der Geschichte gewachsene Vielfalt zu bewahren und gleichzeitig neue grenzüberschreitende Lebensräume zu erschließen. Die EU steht vor der Aufgabe, Rahmenbedingungen zu schaffen für ein multiethnisches und multikulturelles Miteinander in Europa.

Die Kirchen der Süd-Ost-Europagruppe der „Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa“ wollen ihren Beitrag zur Integration Europas leisten. Dabei sind sie getragen durch die Zusage des Evangeliums, bestimmt durch den Geist der Charta Oecumenica und geprägt durch ihre geschichtlich gewachsenen Erfahrungen als Minderheitskirchen. Sie knüpfen an den vielfältigen Versöhnungsdienst der Kirchen in der Geschichte, speziell nach dem zweiten Weltkrieg an. Sie wollen mitwirken im Geiste der Versöhnung, die von Gott ausgeht und bis zur Versöhnung zwischen Konfessionen, Religionen und Nationen und Regionen, Minderheiten und Mehrheiten reicht. Sie unterstützen damit die Entwicklung eines Europa nach den Prinzipien von Freiheit und Solidarität, Frieden und Gerechtigkeit.“

(Die Erklärung wurde von der Süd-Ost-Europagruppe einstimmig angenommen.)

Hannover, 24. April 2004

Kirchen werden in Zukunft nicht schlechter gestellt

Die Leiterin des Brüsseler Büros der EKD, Oberkirchenrätin Sabine von Zanthier, würdigte vor dem Exekutivausschuss der GEKE den Entwurf des Verfassungsvertrags nach dem Vorschlag des EU-Konventes – Regelung des Verhältnisses von Staat und Kirche bleibt in nationaler Kompetenz

Speyer/Berlin/Hannover – In den neuen Mitgliedstaaten der Europäischen Union (EU) bleibt auch nach dem Beitritt am 1. Mai 2004 die nationale Gesetzgebung die Basis für die Rechtsstellung der Kirchen. Darauf hat Oberkirchenrätin Sabine von Zanthier, die Leiterin des Brüsseler Büros der Evangelischen Kirche in Deutschland (EKD) aufmerksam gemacht. Vor dem Exekutivausschuss der Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa (GEKE) – Leuenberger Kirchengemeinschaft würdigte sie am 24. April in Speyer den Entwurf des Verfassungsvertrags nach dem Vorschlag des EU-Konventes. Er soll vom Rat der EU am 17./18. Juni beschlossen werden. Dass die Präambel einen Hinweis auf die „religiösen Überlieferungen Europas“ enthalte, wertete Frau Zanthier als Erfolg, wengleich sich auch die EKD einen Gottesbezug oder einen Hinweis auf das christliche Erbe wünsche. Positiv bewertete sie, dass der Verfassungsentwurf in Artikel 51 den vollständigen Wortlaut der Erklärung 11 zum Amsterdamer Vertrag von 1997 übernommen habe. Während diese Erklärung zum Rechtsstatus der Kirchen und Religionsgemeinschaften damals lediglich eine Interpretationshilfe war, komme dem Wortlaut künftig Verfassungsrang zu. Damit werde bekräftigt, dass die Regelung des Verhältnisses von Staat und Kirche in nationaler Kompetenz liege und somit durch die EU nicht beeinträchtigt werden könne.

Artikel 51 Absatz 3 des Entwurfs zum Verfassungsvertrag schaffe zudem etwas „gänzlich Neues“, so Oberkirchenrätin Zanthier, nämlich einen „offenen, transparenten und regelmäßigen Dialog in Anerkennung der Identität und des besonderen Beitrags dieser Kirchen und Gemeinschaften“, wie der Entwurf formuliert. Dies sei für die Kirchen „eine interessante Perspektive“. Die Tatsache, dass der Konvent für die Zivilgesellschaft und die Kirchen getrennte Dialoge vorgesehen habe, werde zwar mancherorts kritisch betrachtet. Die Kirchen selbst sähen darin jedoch keine Bevorzugung, sondern die Anerkennung, dass sie nicht nur Einzelinteressen verträten. Mit dieser Vorschrift verbessere sich die Situation der Kirchen in Europa. Sie würden keinesfalls schlechter gestellt als heute.

Hannover, 25. April 2004

Wichtiger Schritt auf dem Weg zu vertiefter Gemeinschaft

Exekutivausschuss der GEKE ermutigt seine Mitgliedskirchen zu Dialog mit Baptisten – Schlusserklärung des Gesprächs zwischen Leuenberger Kirchengemeinschaft und Europäischer Baptistischer Föderation (EBF) sieht Übereinstimmungen bei wichtigen Themen christlicher Lehre – Unterschiede beim Verständnis der Taufe bleiben

Speyer/Berlin/Hannover – Der Exekutivausschuss der Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa (GEKE) – Leuenberger Kirchengemeinschaft sieht in dem Ergebnis des Gesprächs mit der Europäischen Baptistischen Föderation (EBF), das unter dem Titel „Der Anfang des christlichen Lebens und das Wesen der Kirche“ vorliegt, einen „wichtigen Schritt auf dem Weg zu vertiefter Gemeinschaft“ zwischen den Kirchen der GEKE und den Baptisten. Auf seiner Sitzung vom 23. bis 25. April in Speyer beschloss der Exekutivausschuss, seine Mitgliedskirchen zu bilateralen Dialogen mit den baptistischen Bündeln in ihren Gebieten zu ermutigen. Zugleich bittet er sie um Stellungnahmen zur Schlusserklärung des Gesprächs, die in Kürze veröffentlicht wird.

Wie in Speyer bekannt wurde, hat auch der Exekutivausschuss der EBF die Schlusserklärung gewürdigt und sie mit einem befürwortenden Votum an seinen Rat weitergeleitet.

In dem 10-seitigen Papier heißt es: „Wir haben in den wichtigsten Themen der christlichen Lehre eine Übereinstimmung festgestellt, insbesondere im Verständnis der Heilstat Gottes und im Verständnis von Evangelium, Glauben und Kirche.“ Diese Übereinstimmung solle dazu ermutigen, „eine größtmögliche Gemeinschaft in Zeugnis und Dienst zu erstreben“. Trotz dieses hohen Maßes an Übereinstimmung und gegenseitiger Anerkennung bleibe ein „bedeutendes Hindernis gegenüber der vollen Verwirklichung der Kirchengemeinschaft“. In der Frage der rechten Verwaltung der Taufe bestünden weiterhin Differenzen. Baptisten lehnen die in anderen Kirchen praktizierte Säuglingstaufe als unbiblich ab. „Solange eine solche Differenz besteht, müssen wir einen Gegensatz in der Verwaltung des Sakraments der Taufe konstatieren, der eine Kirchengemeinschaft (wie sie in der Leuenberger Konkordie definiert ist) ausschließt. Wir glauben jedoch, dass es Wege gibt, um zu größerer Gemeinschaft zu kommen. Ein Weg ist, die bereits bestehende Praxis der gegenseitigen eucharistischen Gastbereitschaft fortzusetzen und weiterzuentwickeln“, heißt es in der Erklärung.

Hannover, 25. April 2004

Vorbereitungen zur 6. Vollversammlung beginnen

Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa tagt 2006 in Budapest – Ökumenisches Studienzentrum „Centro Melantone“ in Rom darf künftig die Bezeichnung „in Zusammenarbeit mit der GEKE“ führen

Speyer/Berlin/Hannover – Der Exekutivausschuss der Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa (GEKE) – Leuenberger Kirchengemeinschaft hat auf seiner Sitzung vom 23. bis 25. April in Speyer ein Komitee zur Vorbereitung seiner 6. Vollversammlung eingesetzt, die im September 2006 in Budapest stattfinden wird. Die letzte Vollversammlung tagte 2001 in Belfast.

Zudem hat der Exekutivausschuss die Initiative der Evangelisch-Lutherischen Kirche und der Waldenserkirche in Italien begrüßt, in Rom das Ökumenische Studienzentrum „Centro Melantone“ (Melanchthon-Centrum) zu gründen. Er sieht in der Möglichkeit, evangelische Theologiestudierende aus ganz Europa zu Studienaufenthalten und Sommerkursen nach Rom einzuladen, eine Verwirklichung des Anliegens der GEKE, den Austausch zwischen den Mitgliedskirchen und das Bewusstsein der Zusammengehörigkeit zu stärken. Aus diesem Grund gestattet der Exekutivausschuss dem Melanchthon-Centrum, die Bezeichnung „in Zusammenarbeit mit der Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa“ zu führen.

Die nächste Sitzung des Exekutivausschusses findet im Februar 2005 in Utrecht statt.

Hannover, 25. April 2004

Reiserapport

fra Vebjørn L Horsfjord

Reise/møte/konferanse:	Nordisk sekretærmøte
Hvor:	Lärkkulla Stiftsgård, Finland
Når:	5. til 7. mars 2004
Tema:	Hovedtema: Reconfiguration of the ecumenical movement
Arrangør:	Det økumeniske rådet i Finland i samarbeid med Nordisk Økumenisk Råd.

De nordiske sekretærmøtene er godt etablert som møtepunkter mellom de nasjonale økumeniske rådene i Norden og folkekirkenes avdelinger for økumenisk samarbeid. Mange av rådene/kirkene er, som oss, representert både ved generalsekretær og en annen fra sekretariatet.

Nordisk Økumenisk Råds sekretariat redigerer et samtalereferat fra møtet. Derfor vil jeg i denne rapporten bare gi ganske korte referater av det som ble sagt.

Sakslista for møtet ble til gjennom e-postkonklusjoner på forhånd. Det var omkring to fulle arbeidsdager til drøftinger i plenum. Deltakere var på forhånd spurt om å innlede til samtaler. Møtet har ingen beslutningsmyndighet, så verdien består i at man utveksler synspunkter og informasjon og kommer til enighet om hvordan saker kan følges opp i fellesskap, der det er naturlig.

"Reconfiguration of the ecumenical movement":

Stammespråkets uttrykk for endringene i og omkring KV var overskrift for hovedsaken på møtet. Siden det falt i mitt lodd å lage samtalereferat fra denne delen, vedlegger jeg notatene.

Det er viktig at det snakkes om dette temaet, hvor uhandgripelig det enn kan virke. Alle venner av den økumeniske bevegelse må være med å bidra til at bevegelsen fortsetter, at vi ikke ender i økumenisk stillstand som vil være økumenikkens død. Og det var virkelig venner av økumenikken som var samlet. Da er det verdt å merke seg at tross ganske ulike kirkelige kulturer og forskjellige tradisjoner har vi mange felles oppfatninger av utfordringene vi står overfor.

For å starte i det som kanskje er minst konstruktivt, men som fortjener å bli satt ord på: Det er ikke lett å forstå hva som egentlig menes med "rekonfigurasjonsprosessen". Dokumentet som ble til i Libanon i november 2003, "From Antelias with love", er det mest konkrete skriftlige uttrykket for prosessen så langt. En av møtedeltakerne beskrev det slik: "Først finne man et ord som bare finnes i dataordbøkene, "reconfiguration", dernest møtes man i en uke for å diskutere hva det betyr, uten å konkludere."

En annen uttrykte noe liknende: "Dokumentene fylles med så mange anliggender, så mye "ånd" at de letter som en varmluftsballong. Man kan se målet langt der framme, men driver av gårde dit vinden blåser." Slike beskrivelser møtte alminnelig bifall. Det er tilsynelatende, selv blant dem som har sitt daglige virke i den økumeniske språkverden, en god porsjon frustrasjon over ordgyteriet som kan prege deler av arbeidet. Mye av det som finslipes i engelsk språkdrakt overlever verken oversettelse til andre språk eller møtet med kirkenes hverdagsliv. Det er selvsagt lettere å kritisere enn å bygge opp, men jeg tror prosessen videre vinner på at slike frustrasjoner blir luftet åpent.

Fire hovedområder

I samtalene ble det pekt på i hvert fall fire hovedområder som prosessen må ta fatt i: (1) Forholdet til Den romerskkatolske kirke. (2) Forholdet til pinsekirkene. (3) Forholdet til de evangelikale. Distinksjonen mellom pentakostale og evangelikale er nyttig: Selv om det er stort overlapp er de ikke identiske. Mye av den evangelikale kristenheten finnes innenfor protestantiske kirker som er med i KV, men har ofte liten kontakt med KV. Her ligger altså en utfordring til dialog også innenfor kirkesamfunnene. (4) Samtalen de ortodokse kirkene imellom. Spenninger innenfor denne store kirkefamilien kan noen ganger flyte over i det større økumeniske arbeidet. Eksempler på dette har vi blant annet nylig sett i KEK.

Når vi opererer med denne lista over utfordringer, som jeg tror har mye for seg, har vi ikke lov å overse at den er blitt til i et økumenisk orientert protestantisk miljø; Det dreier seg om relasjoner til "de andre".

Eierskap

I tillegg til dette, ble det pekt på noen utfordringer til rekonfigurasjonsprosessen. Disse kan sammenfattes til spørsmålet om eierskap: Er dette KVs prosess, eller noen andres? I hvilken grad kan/skal KV ta initiativer overfor andre deler av kristenheten, og når slike initiativer er tatt: Hvem driver dem fram? Om dette kom det fram ulike synspunkter. Noen mente at deler av rekonfigurasjonsprosessen lever sitt eget liv for langt fra KVs besluttende organer (for eksempel Global Christian Forum), andre mente at KV eide for mye av prosessen slik at andre ikke tar tilstrekkelig ansvar.

Eierskapet er også et indre anliggende i KV: På hvilken måte trekkes kirkene med, og hvor mye styres fra sekretariatet i Geneve. Mange føler at kirkene har vært for lite inne så langt.

Utfordringen med stor U

Så langt interne og prosess-orienterte spørsmål. Heldigvis trakk flere fram den Utfordringen som ikke fødes av en institusjon i midtlivskrise men av kirkens oppdrag i verden: Verden har forandret seg på 50 år og gjør det tilsynelatende hurtigere og hurtigere. Kirkenes posisjon er slik at svært mange ikke forstår de interne konfesjonsstridighetene. Av dette springer et krav til kirkene om å finne sammen raskt, men også et krav til måten vi nærmer oss målet. Dessuten: Oppgavene i verden er stå store at kirkene ikke har mye tid å bruke på selvopptatt selvrefleksjon. En urettferdig verden kaller på kirker med tydelig tale om menneskets verd, og religionsmangfoldet gir utfordringer som kirkene best møter om de står mest mulig samlet.

Kirkene i Norden fortsetter arbeidet med dette hver for seg. I juni arrangeres et stort felles nordisk møte i København for videre samråd ("Nya Valamo II").

Islam i Norden

Temaet var uten direkte tilknytning til de øvrige samtalene. Cajsja Sandgren Bengtsson innledet med en beskrivelse av Svenska Kyrkans møte med islam. Samtalen bekreftet inntrykket jeg har fra tidligere av at Sverige, Danmark og Norge likner hverandre når det gjelder religionsmøte.

Møtet med islam reiser to tilsynelatende, men ikke nødvendigvis, motstridende utfordringer: Det er viktig igjen og igjen å holde fram at islam og muslimer ikke er noen homogen gruppe, og å bidra til å bygge ned fiendebilder og stereotype oppfatninger av muslimer. Fordommene mot dialog mot muslimer må bekjempes i kirkelige kretser. Samtidig er det også viktig å tale sant om de utfordringene som oppstår i møtet mellom mange muslimer og de nordiske lands samfunnsformer.

To underliggende temaer

Så langt temaer som sto på dagsorden. I tillegg vil jeg trekke fram to temaer som jeg mener er helt vesentlig i det økumeniske arbeidet og for rekonfigurasjonen: Relasjon og identitet. Begge ble stadig berørt i samtalen.

Hele den økumeniske bevegelse dreier seg i prinsippet om relasjoner, men kvalitetene ved relasjonene kommer stadig mer i fokus: Ikke minst Olav Fykse Tveit bidro til å bringe dette inn i samtalen: I en verden med mangfold er kvaliteten på relasjonene viktig. Hvordan lever vi med forskjellighet. Relasjonene på individnivå kan også lett undervurderes: Økumenikk er kanskje først og fremst at mennesker utfordres i møte med andre.

Jeg tror spørsmål omkring identitet blir stadig mer avgjørende både mellom kirkene og i møtet mellom ulike religioner og kulturer. Det berører både individ-nivå (ikke minst i vestens unges frenetiske overlevelseskamp for å skape sin egen identitet/skape seg selv; av største interesse for teologisk refleksjon) og på makro-nivå. Da blir også historien av stor betydning: Historie gir identitet. Måten vi konstruerer historie (bevisst og ubevisst) blir da viktig. Temaet var oppe i samtalen om islam i Norden, men var også aktuelt da vi snakket om nordisk samarbeid.

Samarbeid i Norden

Det nordiske samarbeidet var selvsagt det mest ømtålige spørsmålet, ikke minst siden det avsluttende årsmøtet for NØR var holdt dagen før vårt møte. Stemningen var imidlertid preget av en vilje til å bli ferdig med gammel uenighet og se framover. NØR ble ikke diskutert overhodet, og det nye nordiske økumeniske instituttet ble det bare informert kort om.

Sekretærmøtet i seg selv viste hvordan samarbeidet i Norden gjerne kan organiseres. Ansvar for arrangementer etc. kan gå på rundgang blant de ulike sekretariatene. Et morsomt forslag som vant en del gehør: Legg flest mulig nordiske samarbeidsmøter og konferanser til samme sted og tid, slik at man får et årlig stor-møte for økumenisk samarbeid i Norden. Ideen vil bli tatt opp til nærmere vurdering på sekretærmøtet på Island neste år.

Social samvaro

Også blant nordiske økumenikk-byråkrater er identitet og personlige relasjoner av betydning. Morgen- og kveldsbønn i kapellet var viktig i helheten, og vertskapet skal ha ros for "kulturprogrammet" som lot byråkratene løsne på snippen og omgås under andre betingelser enn de plenumssamtalen setter.

Den ene kvelden ble det foretatt framvisning av filmen *Mannen uten minne* og den andre kvelden var gjenstand for gjennomføring av en "dylanesque": Synging av kjente sanger av Bob Dylan mens akkompagnementspilling ble foretatt av en representant for generalsekretærene i forhold til nevnte sanger.

Oppfølging:

Rekonfigurasjonsprosessen følges opp i Den norske kirke og dessuten i "Nya Valamo II-møtet" i København 15. til 17. juni.

Rapport nr. 15104

Sak MKR 22104
(Samarbeid i Norden)

Rapport fra siste Representantskapsmøte for Nordiska Ekumeniska Rådet

Uppsala 4.mars 2004

Representantskapsmøtet på Island i august 2003 gjorde første vedtak om nedlegging av NER og påla styret å utrede de ulike sider ved nedleggelsen av Rådet, særlig de arbeidsrettslige sidene ved dette.

Det forelå ikke dokumentasjon på hva som var gjort for å følge opp dette i sakspapirene som ble utsendt til møtet. Det forelå kun et regnskap ved årsskiftet samt årsberetning. Dessuten forelå kopi av en avtale inngått mellom Nordiska Ekumeniska Rådet og Sigtunastiftelsen (se vedlegg).

I møtet fikk vi, etter direkte forespørsel fra et av representantskapets medlemmer om hvordan økonomien var pr.dags dato, en muntlig orientering om at det fantes nok midler til å avvikle virksomheten og overføre til Sigtunastiftelsen uten noe underskudd. Det ble også orientert muntlig om ordning i forbindelse med husleieavtalen.

Representantskapet ble bedt om å gi sin tilslutning til styrets undertegning av avtalen med Sigtunastiftelsen. Jeg påpekte da at styret etter vårt syn ikke hadde mandat til å inngå en slik avtale og gjorde det klart at jeg ville avholde meg fra å stemme. Dette skapte til dels sterke reaksjoner. Noen hevdet at det ikke var anledning til å avholde seg fra å stemme, med henvisning til praksis i kommunale nemnder i Sverige (!), andre hevdet at det fantes ikke noe alternativ. Klima i møte på dette punktet ble slik at jeg fant det rett, av hensyn til det fremtidige nordiske samarbeidet, allikevel ikke å avholde meg fra å stemme for denne avtalen.

Møtet ble avsluttet med en takkegudstjeneste som var forberedt av Henrik Roelvink. Den understreket på en fin måte det som NER har betydd gjennom sin eksistens. For egen del understreket jeg også i løpet av møtet takknemligheten over og betydningen av det som har skjedd gjennom NER i løpet av årene.

Oslo 20.05.04
Ørnulf Steen

Vedlegg: Avtale mellom NER og Sigtunastiftelsen

AVTAL

mellan

Nordiska ekumeniska rådet (NER), org nr 814800-2176, Linnégatan 1, 753 32 UPPSALA
och
Sigtunastiftelsen, org nr 814800-1095, Box 57, 193 22 SIGTUNA

Bakgrund

I samband med Nordiska Ekumeniska Rådets (NER) representantskap i Island i augusti 2003 beslöts att NER skall avvecklas, och det slutliga beslutet om nämnda avveckling förutses komma till stånd under mars 2004. Som medlem i NER har Sigtunastiftelsen noterat att det därmed saknas en stabil plattform för det nordiska ekumeniska arbetet. Sigtunastiftelsen har därför genom beslut i dess styrelse 2003-09-23 fastslagit att ett Ekumeniskt Institut för Norden (EIN) kan inrättas som en verksamhetsinriktning inom Sigtunastiftelsen, och Sigtunastiftelsens direktor har i mitten på november månad 2003 tillkännagivit att EIN inrättats som en verksamhetsinriktning inom Sigtunastiftelsen. Institutet skall inte bedrivas inom ramen för någon separat juridisk person.

Sigtunastiftelsen avser inte att på egen hand fylla EIN med innehåll, utan institutets verksamhet skall ta form i projekt som genomförs i samverkan med andra parter för vilka den nordiska ekumeniken är viktig. Efter en öppen inbjudan har Sigtunastiftelsen i samverkan med Evangelisk-lutherska Kyrkan i Finland och Svenska kyrkan initierat ett treårigt projekt för nordisk ekumenik för perioden 2004-04-01 – 2007-03-31 vars uppgift blir att forma en verksamhet motsvarande NER:s arbete och att arbeta med frågan om hur den nordiska ekumeniken långsiktigt skall bedrivas. Även övriga kyrkor och samfund i Norden har tillsammans med andra tänkbara parter intresserade av den nordiska ekumeniken inbjudits att delta i projektet, och kan ansluta till projektet vid senare tillfällen. Anslutna kyrkor bidrar ekonomiskt till projektet och säkerställer därmed projektets ekonomiska bas för den angivna perioden. Verksamhetens omfattning kommer att stå i proportion till projektets ekonomiska ramar.

1 § Personal

Sigtunastiftelsen förbinder sig att fr.o.m. den 1 april 2004 för arbete i ovan nämnda projekt för nordisk ekumenik i form av tidsbegränsade projektanställningar för perioden 2004-04-01 – 2007-03-31 anställa den personal som för närvarande har tillsvidareanställning hos NER. Den personal det avser är direktor Gunnel Borgegård och administratör Charlotte Folin. Arbetet skall primärt utföras i Sigtunastiftelsens lokaler i Sigtuna och omfatta arbete inom projektet för nordisk ekumenik.

2007-~~2006~~

my

7/2

2 § Tillgångar (finansiella tillgångar samt inventarier)

Parterna är överens om att de tillgångar som återstår efter att NER avvecklats skall föras över till Sigtunastiftelsen och där tillföras projektet för nordisk ekumenik. Sigtunastiftelsen förbinder sig att ta emot sådana tillgångar och tillföra dem till projektet för nordisk ekumenik.

Sigtunastiftelsen förbinder sig att vid en eventuell nedläggning av EIN och projektet för nordisk ekumenik överlämna tillgångar som är att hänföra till projektet för nordisk ekumenik till den organisation som därefter bedriver ett arbete som ligger i linje med projektets syfte.

3 § Arkiv

Frågan om NER:s arkiv avhandlas separat mellan dess nuvarande förvaltare, Svenska kyrkan, och Sigtunastiftelsen.

4 § Avtal och andra förbindelser

Sigtunastiftelsen övertar inte några rättigheter eller skyldigheter från NER, varken på grund av avtal, andra förbindelser eller annan grund, utöver vad som i detta avtal överenskommits.

Parterna är överens om att detta avtal inte omfattar sådan verksamhetsöverlåtelse som avses i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Beträffande rättigheter och skyldigheter mot tillsvidareanställd personal hos NER, tillgångar som återstår efter NER:s avveckling och NER:s arkiv gäller mellan parterna vad som avtalats under 1-3 §§.

Detta avtal har upprättats i två exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Uppsala den 2. DECEMBER 2003

Nordiska ekumeniska rådet

Sigtuna den 2 december 2003

Sigtunastiftelsen

Protokoll fört vid
Nordiska ekumeniska rådets representantskap
på Pastoralinstitutet i Uppsala den 4 mars 2004

Närvarande ombud:

Bolennart Anbäcken, Svenska kyrkan
Johan F Dalman, Svenska kyrkan
Mikael Klefbeck, Sigtunastiftelsen
Holger Lam, Det Økumeniske Fællestråd
Georg Müller, Nordiska biskopskonferensen
Christina Odenberg, Svenska kyrkan
Trevor Park, Anglican Archdeaconry of Scandinavia
Juha Pihkala, Ev.-luth.kyrkan i Finland
Per-Magnus Selinder, Svenska Missionskyrkan
Sigurður Sigurðarson, Islands kyrka
Ørnulf Steen, Norges Kristne Råd
Gunnar Weckström, Ev.-luth.kyrkan i Finland
Åsa Westerlund, Ev.-luth. kyrkan i Finland

Övriga:

Marianne Andréas, Sveriges frikyrkosamråd
Adda Steina Björnsdóttir, Islands kyrka
Gunnel Borgegård, Nordiska ekumeniska rådet
Risto Cantell, Ev.-luth.kyrkan i Finland
Charlotte Folin, Nordiska ekumeniska rådet
Valborg Lindgärde, Nordiska ekumeniska rådet
Henrik Roelvink, Nordiska ekumeniska rådet
Cajsa Sandgren Bengtsson, Svenska kyrkan

§ 1 Mötets öppnande

Nordiska ekumeniska rådets styrelseordförande Juha Pihkala hälsade alla välkomna och förklarade NERs sista representantskap och årsmöte öppnat.

§ 2 Val av justerare

Beslöts

att välja Johan F Dalman och Åsa Westerlund
till att jämte mötets ordföranden justera protokollet

§ 3 Val av presidium för årsmötet

Beslöts

att välja Per-Magnus Selinder till ordförande för representantskapet
och NERs direktor till sekreterare

§ 4 Justering av röstlängd

NERs direktor förrättade upprop och
konstaterade

att 13 röstberättigade var närvarande

§ 5 Årsmötets behörighet

Enligt stadgarna skall kallelse utfärdas senast två månader före representantskapet.

Då kallelse utfärdades i december 2003

konstaterades

att årsmötet äger behörighet

§ 6 Fastställande av föredragningslistan

Ett förslag till föredragningslista hade skickats ut (bil).

Beslöts

att godkänna föredragningslistan

§ 7 Styrelsens verksamhets- och räkenskapsberättelser samt revisorernas berättelse

Ordföranden gav tillfälle till de närvarande att ställa frågor rörande styrelsens verksamhetsberättelse, som varit utsänd (bil).

Ordföranden föredrog revisionsberättelsen (bil).

§ 9 Balans- och resultaträkningen

Beslöts

att fastställa balans- och resultaträkningen för år 2003

§ 10 Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen

Beslöts

att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2003

§ 11 Val av två revisorer

Beslöts

att utse Bengt Alm och Ove Larsson vid Alms revisionsbyrå AB i Uppsala till att handha revisionen av Nordiska ekumeniska rådets räkenskaper

Ordföranden betonade medlemmarnas ekonomiska ansvar för avvecklingen av NER.

§ 12 Ärenden som beretts av styrelsen

a. Rapport av verksamheten sedan föregående representantskap

Valborg Lindgärde redogjorde för styrelsens arbete efter representantskapet 2003 och de åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet om NERs avveckling. Lindgärde informerade om det avtal, som NERs styrelse träffat med Sigtunastiftelsen.

Ørnulf Steen talade om den uppskattning man har såväl från Den norske kirke som från Norges Kristne Råd av det nordiska ekumeniska samarbetet. Samtidigt som Steen uttryckte uppskattning av den information man fått efterlyste han större öppenhet och ifrågasatte styrelsens rätt att teckna avtal med Sigtunastiftelsen.

Ett samtal fördes, i vilket Christina Odenberg framhöll att träffandet av avtal inte hade kunnat uppskjutas, då det skulle ha kunnat leda till skadeståndskrav för personalens räkning. I samtalet framhölls också, att styrelsen hade årsmötets uppdrag att lösa avvecklingsprocessen på bästa tänkbara sätt.

b. Beslut om avveckling av Nordiska ekumeniska rådet

Enligt NERs stadgar ska beslut om upplösning fattas av rådet med minst $\frac{3}{4}$ majoritet vid två på varandra följande ordinarie årsmöten. I årsmötet 2003 beslöts – i första läsningen - att "Nordiska ekumeniska rådet avvecklas under 2004".

Enligt stadgarna skall "Vid upplösning ... rådets behållna egendom överlämnas till organisation vars verksamhet ligger i linje med rådets syfte."

Representantskapet beslöt

att avveckla Nordiska ekumeniska rådet i och med utgången av mars månad 2004

att Nordiska ekumeniska rådets balansräkning per den 31 mars 2004 överförs till Sigtunastiftelsen, som kommer att bedriva verksamhet i linje med Nordiska ekumeniska rådets syfte inom Ekumeniskt Institut för Norden

I besluten, som var enhälliga, deltog samtliga röstberättigade ombud (se närvaroförteckning).

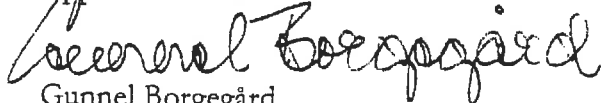
§ 13 Övriga frågor

Styrelsens ordförande tackade NERs direktor för hennes arbete och överlämnade en gåva.

§ 14 Avslutning

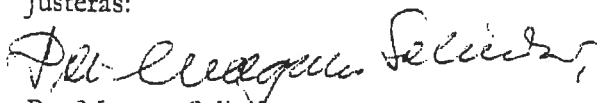
Ordföranden tackade styrelsen för dess arbete, som sedan förra representantskapet hade bestått i att avveckla NERs verksamhet och åtaganden, ett uppdrag som kanske inte hade inneburit den stimulans och glädje som man normalt förknippar med ett uppdrag av denna typ, men som måste göras. Ordföranden avslutade sammanträdet med några ord om vad Nordiska ekumeniska institutet/Nordiska ekumeniska rådet betytt.

Uppsala den 4 mars 2004

Gunnel Borgegård
sekreterare

Justeras:

Per-Magnus Selinder
ordförande

Johan F Dalman
justerare

Åsa Westerlund
justerare

